

Apie Ką Dabar Lietuvoje Kalbama

Lietuvoje tuo tarpu temų įvairiausioms kalboms yra devynios galybės. Plačiai yra apšnekamas doleris kritimas, vokiečių pasitraukimas iš Tautų Sąjungos, prancūzų vyr'ausybės nuvertimas ir visa eilė dar kitų tarptautinių įvykių. Kalbų daug sukelia ir vietiniai įvykiai, kurie kartais bėna taip graūūs, bad nepaminėti jų negalima. Pirmoje eilėje; Jaudina karštesnis žmones paslėpti turiai.

Sako, kad Lietuvoje yra daug aukso. Jo skrynias tai vienotai kitoj vietoj užkasę 1812 meta's per Lietuvą maudamas atgal iš Rusijos Prancūzijos imperatorius Napoleonas. Didele daugybę pinigų palikę ir 1915 metais vokiečių išvyti iš Lietuvos rusai. Dabar taip sunkus laikas, kad auksinių pinigų skrynelė ne vienam labai praverstų, tačiau skrynelės šiaip sau nesimėto. Apima tad žmones noras paknaisioti žemę ir paieškoti paslėptų turtų. Pradžią čia davė vok'čiai, atsibastę į Rambyną kalną. Jie išrausė milžinišką duobę ir atkasė ne aukso dėžę, o milžinišką akmenį. Vokiečių svajones nunešė šuo ant uodegos. Girdėtis dabar, kad ar tik ne septyni tos apylinkės ukininkai siulo Rambyną kasinėtoms pasiknaisioti po jų laukus, nes jų bobutės pasakojusios, jog auksas esąs užkastas ne rambynų kalne, o tuose laukuose ir tai septyniose vietoje iš karto. Kauniečiai nugarde kalbas, paleido gandą, kad Napoleonas aukso skrynją užkasę ir ties Kaunu, Aukštoje Fredoje. Girdi, pakasinėkite Napoleono kalną — jame guli milijonai. Lengvatikiai jau tiki ir jau rupinasi gauti leidimą daryti kasinėjimus.

Kontrabandininkai

Nors pasienio policija deda daug pastangų kontrabandai užkirsti kelią, tačiau kontrabandininkai neapsidaro ir sugalvoja savo naujai vis naujų būdų. Štai prieš kelias dienas vienas vokietyš, nenorėdamas mokėti maito už akmens anglis, prisikrovė jų baidoka, įplaukė į Nemuno vidurį ir pradėjo pardavinėti juos praplaukantiems pro šalį garlaiviams. Policija pasitebėjo jo b'znį ir sukūčijū sučiupo. Pirklis prikišo ne tik anglis ir baidoka, bet dar sumoje 6000 litų valstybei padarytų nuostolių ir 32.000 litų pabaudos.

Kitą kontrabandininką policija sučiupo traukiny. Betikrinant ties rubežumi traukiny, vienas valdininkas kilstelėjo pagalvę, ant kurios tik ką buvo gulėjęs storakas žydas, ir nustebė — pagalvė buvo per daug sunki. Patikrinus pasirodė, kad esama paslėpto joje 13 kilogramų šilko. Šilka policija konfiskavo, o žydui uždėjo 10.000 litų pabaudos.

Apie Mergaitę, Kuri Išlošė 60,000 litų

Yra, mat, tokia valstybinė loterija, kurios bilietą nupirkęs, gali laimėti 62, 100, 150, 500, 1000, 2000, 10.000, 20.000 ir net 60.000 litų. Žnoma, greičiausią gali nieko nelaimėti... Įvairių tokių laimėjimų yra iš viso apie 19.000. Žmonės bilietus perka, nes yra noro pigiai praturtėti, bet to, pusę pelno, kurį loterija duoda, eina labdarybės tikslams. Taigi bilietus pirkojo ir panavėžietis Paulavičius, tačiau visą laiką nelaimėjo nė vieno lit'o. Galų gale jis nutarė nupirkti bilietą savo 8 mėnesių dukteriai ir ši išlošė 60.000 litų. Budama dar tik tokio amžiaus, štai, ji turi jau graūų kraitį, kurio gali pavydėti k'o ne visos moterys. Apylinkės jaunaičiai graūžia iš nusiminimo pirštus, nes turtinga panelė jems truputį per jauna.

Apie Gandrą Atsiliekė

Visi gandrai iš Lietuvos išskrido jau prieš porą mėnesių. Del kažkurių priežasčių vienas tačiau paliko. Žinoma jį butų pribaugusi, jei ne vienas ariogalielis, kuris vargša atsilikė pasigavę ir parsinešė namo. Gandrai su šeimyna tuoj apsprato.

No. 49-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS. 9-tą GRUODŽIO (DEC.) 1933 M. Kaina 5 Centai VOL. XVIII

Fordas Pralkbėjo Už N.R.A.

Detroit. — Šiomis dienomis jis telefonu prakalbėjo į visus savo patarnautojus Fordo versle. Jis pasisakė, kad nėra kalbėtojas, bet yra Fordo automobilio išdirbėjas ir pardavėjas 1934 metų Fordo modelių. Sako, 1934 metai bus vieni iš geriausių darbininkams metai, nes visi gaus darbą kas tik dirbt norės. Ragino remt Ruzvelto administraciją ir rašytis į N.R.A., kad ištraukt šalį iš nedarbo skyldes.

Nelabai seniai Fordas buvo priešingas Automobilų industrijos kodui ir jo nepasirašė. Fordo tokis staigus atsivertimas, verčia manyt, ar tik kažnors "nepatėpė" Forduko, kad jis taip slidižiai pradėjo važiuoti priešingą jam pusę?

Japonija Veržiasi į Kinijos Turkestaną

Maskva. — Iš Šanhajaus pranešama, kad Japonija jau pradėjo karą del užkariavimo kinų vakarinės Mongolijos ir tokius pat planus rengia į Kinijos Turkestaną. Princas Abdul Kerim liko Japonijos paskirtas Kinijos Turkestano valdovu, kuris netrukus iš Tokio vyks Turkestanan.

Du Negrai Liko Pasmertki Miriopi

Decatur Ala. — Vasario 2 diena paskirta nužudymui dviejų negrų Patterson ir Norris už išžaginimą baltų merginų. Tuojau po išnešimo nuosprendžio prieš Clarence Norris, teisėjas Callahan pareikalavo pristatyti abudu negru į teismą ir formaliai išdavė prieš juos mirties dekretą. Dar teisėjas paklausė, ar nuteistieji turi ką nors pasakyti Nuteistas Patterson atsakė: "Nuteistas Patterson atsakė: "Taip, turiu. Aš noriu, kad šis teismas žinotų, jog aš esu nekaltas man daromu užmetimu. Aš jau trečiu kartu esu pasmerktas mirtin tuo kaltinimu, kuriame aš nesu kaltas. Kitas nuteistas Norris teisejui pareiškė: "Aš esu nekaltas. Visas šitas dalykas yra suokalbis prieš mane".

Nusibodus lėsti bulves ir duona, jis išėina į laukus pasmaguriant varlėmis, o vakare grįžta vėl į namus. Jaučiasi gandrai gana gerai ir, matyt, neišskridęs į Afriką su savo kompanija, nei kiek nesigaali. — Tsb.

Dvarininkams Gražinta už 8.000.000 Litų Miško

Zemės Reformos įstatymu, dvarininkams turėjo būti gražinta iš nusavintos žemės po 25 hekt. miško. Tuo budu dvarininkai gavo atgal 15.807 hektarus miško, kurio bendra vertė siekia apie 8.000.000 litų.

Daugiausia miško gražinta Šaulių aps. apie 2.500 hektarų, po to eina Kedainių aps. 1.700 ha., Ukmergės aps. 1.500 ha., Kauno ir Panevėžio aps. po 900 ha., Biržų 544 ha., Alytaus 300 ha., ir Mariampolės aps. 213 ha. Mažiausiai buvo gražinta Kretingos (160 ha.), Vilkaviškio (70 ha.), ir ypač Šakių apsk., (50 ha.). Dabar žemės Reformos vykdymas jau baigiamas. Valdžiam miško ukui netinkami atskiri miškeliai ir šiaip miškų iškišuliai dar ankščiau tikrinimo komisijų nustatyti ir perduoti žemės Reformos Fondui. Tuo budu štambesnių miško plotų gražinimui nebenumatoma. — Tsb.

Apsigynimo advokatas Leibowitz oficialiai pranešė, kad bus duodama apeliacija į Alabamos Augščiausį Teismą. O jei reiks, tai ta apeliacija eis ir į Suv. Valstijų Augščiausią Teismą.

Tuojaus po pasmerkimo mirtin abudu kaltinamieji tapo, surakinti geležiniuose pančiuose ir išvežti į Kilby kalėjimą ir pasodinti į mirties kamerą. Paterson reikalavo, kad jie būtų palikti su kitais kaliniais Birminghamo kalėjime, bet teisėjas tą reikalavimą atmetė.

12-kos Valandų Karas

Anglų laikraštis "Daily Mail" paskelbė savo atstovo pasikalbėjimą su lordu Rothermere. Labai galimas dalykas, sako Rothermere, kad dar prieš pasibaigus šiam dešimtmečiui, galis kilti karas Europoje, didele dalmi apribotas oro veiksmis, kuriose dalyvaušią dešimtis tukstančių lėktuvų, tai tuo galimumu turį susirpinti visi tie, kurie vadovauja viešajai nuomonei. Reikėtų, kad tautos būtų išpėtos del baisaus pasaulinio oro karo pavojaus. Taip pat reikėtų atkreipti jų dėmesį į tą faktą, kad bus masis karas greičiausiai neužtruksis ilgiau kaip kokia 12 valandų.

Laikas bėga ir nereikėtų leisti anglų atstovams Zenevoje ilgai eikvoti laiko. Ešą, aišku, kad viltis pasiekti bet kokį susitarimą nusiginklavimo klausimu turi būti atmesta ir jei net būtų gal'na parengti tokį dokumentą, tai aišku, kad jo nuostatai niekadoms nebutų gerbiami oraktikoje; tai del ko, oriai ir labai apgailestaujama. Anglija turėtų pradėti intensyvų oro ginklavimąsi.

Net šandien yra maža žmonių, kurie supranta, kas gali buti oro karas. Toliau lordas Rothermere pareiškė: "Aš nesvyriu pareiškti, nebijodamas apsir'kti, kad 20,000 lėktuvų padaryti nuostoliai gyvybėms ir medžiagai bus daug didesni, negu Prancūzijos nuostoliai per Didįjį karą."

Civilinių gyventojų išnaikinimas bus baisus, ir didieji miestai per keletą valandų bus pavestai didelėmis kapinėmis". Toliau lordas Rothermere pareiškė, kad Prancūzijos ir Anglijos reikalai ir likimas yra glaudžiai susiję. Anglija negalinti nė kalbėti apie atsiskyrimo politiką. Yra butinas reikalas dviem tautos sudaryti griežtai apsiginamąją santarvę, kuria jos savitarpįje pasižadėtų ir iškilmingai užtikrintų savo Europos žemių neliečiomybę.

Diktatūros Jungiasi prie Bendro Darbo

Roma. — Sovietų Rusijos komisaras Litvinov ir Italijos fašistų diktatorius Mussolini sutarė bendrai veikti, kad pagerintų Europos padėtį. Taip pat Litvinov ir Mussolini veiks sutartinai ir nusiginklavimo klausimuose.

Prieš pasitarimą, išvakarėse, viename aristokratiškiausiame Romos viešbuty Mussolini surengė bankietą Litvinovui, kuriame abu diktatoriškų valstybių atstovai valgė ir gėrė, visiškai neprisiminę, kad tose valstybėse darbininkai badauja; kad kalėjimai pilni politinių kankinių. Litvinov lankėsi ir pas Italijos karalių Emmanuelį. Mussolini nori įtraukti Sovietų Rusiją ir 4 didžiųjų valstybių paktą. Rusija butų penktą valstybę. Bankiete dalyvavo Mussolini, valdičios viršininkai, karo ir laivyno ir Italijos orinių jėgų viršininkai ir kiti didikai ir kartu su "darbininkų tėvynės" komisarą Litvinovu gerė toasta už karaliaus Emmanueliaus sveikata.

Prohibicija jau atšaukta

Washington, D. C. — Gruodžio 5 d., kaip tik Utah valstija nubalsavo prohibiciją panaikinti, prezidentas Roosevelt išleido proklamaciją, kuria oficialiai paskelbė naują konstitucijos pataisą — prohibicijos panaikinimą.

Utah valstija sudavė prohibiciją mirtiną smugį, nes ji buvo 36 valstija. Tą padarė gruodžio 5 d., 3:31 val. po pietų.

Prez. Roosevelt atsišaukė į visuomenę ir jos prašo neleisti priešprohibicijinių salinų ir remti blaivybę.

Prohibicija atšaukus namų kainos ir nuomos kai kuriose vietose žymiai pakilo. Taipgi atsirado daugiau darbų. Sakoma, kad apie 10,000 darbininkų gavė darbą.

Vien Bostone 500 bartenderių gavo darbą. Valstija gavo jau \$629,000 įeigų taksomis.

Ne Visi Amerkiečiai "Poniškai" Gyvena

Statistikos parodo, kad iš 30,000,000 amerikiečių namų 23,000,000 yra aprupinti suviamom mašinom, tik 7,000,000 turi skalbiamas mašinas, 14,000,000 turi gasinius pečius, tik 9,000,000 turi "svyperius", tik 2,600,000 turi mechaniskus refrigeratorius, tik 100,000 turi elektrinius pečius.

Is 6,000,000 fermerių gyvenamų namų tik 1,000 000 turi įvestą bėgantį vandenį, tik 840,000 turi elektrą ir 530,000 pirtis (bathrooms).

Tik 8,500,000 šeimynos turi įsigiję pianus, 12 000,000 radio, 21,000,000 privačius automobilius.

Is 30,000,000 šeimynų 9,000,000 gyvena netinkamuose namuose.

Be to, reikalinga tukstančių naujų mokyklų naujų knygynų, meno muziejų ir kitokių įstaigų. Visų reikmenų pagaminimui ir aprupinimui reikia daug kapitalo ir darbo. Tas parodo, kad nedarbas siaučia ne delto, kad visko butų per daug prigiminta, bet del to, kad neturėjom gero gaspadoriaus.

Meksika Prieš Religiją

Queretaro, Meksika. — Meksiką valdančioji revoliucinė partija įvykudiam krašto suvažiavime, kad skirti kandidatai į prezidentus, nusprendė paneigti religiją, įvesti krašte socialistišką mokyklą, kuriose religiją nebus mokinama. Prieš toki partijos nusistatymą kairurie partijos atstovai protestavo, tačiau jie buvo mažumoje ir niekas jų protestus neklausė.

Numiręs Laimėjo \$60,000.00

Paryžius. — Vienas vargšas Britany departamente valstietis pirkto francūzų loterijos bilietą ir mirė. Įvykus traukimui, mirusiojo numeris laimėjo — 60,000 dolerių. Dabar mirusiojo žmona su vaikaiš neberanda bilieto. Manoma, kad bilietas buvo velionio švarko kišeniuje ir kartu užkastas kapuose. Žmona kreipėsi teisman, kad gauti leidimą atkasti kapą ir rasti bilietą.

Graikai nori Nusikratyti Insullu

Atenai. — Graikų vyriausybė galvoja, kad kokiu nors budu nusikratyti į čia pasprukusį S. Insullu, kurį reikalauja išduoti Suvienytos Valstijos. Mat Graikija nori gyventi su Suv. Valsti-

jomis draugingai. Tad graikų vyriausybė planuoja Insullui pasiulyti, kad jis nusikeltų į kitą kokį kraštą. Jam parūpins specialų pasą.

LIETUVOS ŽINIOS

Kur Skambės Laisvės Varpas Kariuomenės Šventėje

Vytauto Didžiojo Komitetas apžiūrėjo Vytauto Didžiojo muziejaus statybą. Paaikėjo, kad muziejaus darbas, kuriuos užsibrėžta šiais metais atkiti, truksta apie 40.000 litų. Del to nebus galutinai užbaigtas Vytauto Didžiojo muziejaus bokštas, bus dalinai įrengti iš frontus didieji laiptai ir įrengtas dal nas muziejaus vidaus apšvietimas. Je gu artimiausiu laiku nebus gauta žymesnių sumų, greičiausiai atidarant Vytauto Didžiojo muziejuje karo muziejaus skyrių, Laisvės Varpas skambins dar sename bokšte.

Laisvės Varpas paaukuotas Amerikos lietuvių, visuomet gaudžia per didžiausias tautos škilmes. Ant varpo yra amerikiečių įspudingas užrašas: "O skambink per amžius vaikams Lietuvos, tas laisvės nevertas kas negina jos". Taigi šiemet, per kar uomenės šventę lapkričio 23 dieną, Laisvės Varpas dar skambins iš Seno Karo muziejaus bokšto, nors Karo muziejus jau bus perkeltas į Vytauto Didžiojo muziejų. — Tsb.

Visokie Lietuvos Gyvenimo Įvykiai

1930 m. Lietuvos laikraščiuose tilpo pranešimas, kad Amerikoje mirė kažkokis Kaminskas, palikdamas banke milijoną dolerių. Gale pranešimo buvo pridėta pastaba, kad Lietuvoje yra m'rusiojo giminių ir kad jie palikimo išgavimo reikalu tegu kreipiasi į užsienų reikalų ministeriją.

Pranešimu ypač susidomėjo Raudenų miestelio gyventojas ta pačią pavardę. Jis Amerikoje turėjo giminų ir manė, kad vienas jų mirė, o manydamas taip, įsitikino, kad pradėjo gyventi lyg tuos milijonus jau turėdamas. Kaimynai išgirde, kad Kaminskas gaus milijoną, pasidarė labai švelnus. Paprašius skolinti pinigų, skolino tukstančia's imdami dvigubus vekselius. Kaminskas paskolino kel'adesimts tukstančių, nusipirko puikų baldų, graūius rubus, auksinių papušušalų, pradėjo draugauti su dvarininkais ir lėbauti, pinig'us švaistydamas abiem rankom.

Toksa karališką gyvenimą tęšėsi porą metų. Ir štai, šiomis dienomis, paaikėjo, kad Kaminskas iš Amerikos negauna jokių milijonų. Padėtis staiga pakitėjo. Kaimynai pradėjo juoktis, visi draugai nusigrėžė, o skolninkai su vekseliais nudrožė tiesiai pas anstolį. Anstolis išpardavė viską, ką tik galėjo, tačiau skoloms padengti net reikiamos sumos nesurinko. Milijonierius be milijonų atsidurė dideliame skurde. — Tsb.

Oro Susisiekinimas per Lietuvą Pertraukiamas

Oro susisiekimą per Lietuvą pvalaik'o "Deruluft" bendrovė dviems linijoms: Karaliaučius — Ryga ir Karaliaučius — Maskva. Pašlapus orams ir permirkus aerodramams, susisiekimas laikinai nutraukiamas. Pirmoje linijoje lėktuvai nebeskraid'o nuo spalį 15 d., o antroje nuo lapkričio 1 d. Del skraidymų per Lietuvos teritoriją yra sudaryta sutartis, kuri baigiasi 1934 metų gegužės 1 dieną. Tsb.

Padegimai iš Malonumo

Nesenai laikraščiai rašė, kad Amerikoje policija sučiupo graūžią mergaitę, kuri iš malonumo piauštė automobilių gumas. Panašiu savotišk malonumu džiaugėsi ir viena Gruzdžių valsčiaus gyventojka Kerbedytė Zozė, 18 metų amžiaus mergaitė. Tik jos malonumas buvo kiek kitoniškas — ji nepiaustė automobilių gumų, — bet padeginėjo triobas.

Pirmą kartą Kerbedytė pakurė Taurakių km. ukininko B. Rucio daržinę. Darbą ji atliko iškulius javus, šeimynai bevakarėniaujant. Buvo manoma, kad gaisras kilo iš garo mašinos. Kitą dieną, šeimynai bevakarėniaujant, sudegė ukin'no Buvo klotimas. Ir šį kartą buvo manoma, kad gaisras k'lo iš garo mašinos. Trečią dieną, tomis pat aplinkybėmis, sudegė ukininko Gužausko daržinė, sekančią dieną ukininko Gervės, o dar vėliau kitų trijų ukininkų klotimai.

Pagaliau kilo įtarimas, kad čia ne nelaimingi atsitikimai, o tyšioms daromi kažkokie pasikešiniai. Pradėjus sekti, buvo sučiupta kaltininkė, kuri betardant ir prisipažino.

Matote, — ji paaikino policijai ir susirinkusiai visai parapijai, — aš jokių blogų norų neturiu. Pakuriau triobas tik del to, kad man malonu ir gera žiūrėti į besiblaškančią ugnies jūrą. Kai moters matydamos gaisrą, verkė, verčiau ir aš kartu, nes jų sielvartas padarė man įspudžio, tačiau kažkokia jėga vertė paskui tą patį darbą pakartoti iš naujo.

Kerbedytė Zozę policija padėjo į kalėjimą. Manoma, kad ji yra nenormali. — Tsb.

Prof. Herbačiauskas Mokys Lenkus Lietuvių Kalbos

Prieš dešimtį metų iš Lenkijos grįžo į Lietuvą rašytojas prof. Herbačiauskas. Jis Lenkijoje mokslus ėjo, o vėliau ir profesoriavo. Kaipio lietuvis, pasiilgo tėvynės ir grįžo. Lietuvoje ilgesnį laiką profesoriavo. Bet prof. Herbačiauskas turi aštrią mintį, o dar aštrėnis liežuvi ir plunksna. Neiškenė a kai kam nepatinkamų pamokymų bei nuomonių nepasakės. Todel Lietuvos universitete nesugyveno ir turėjo pasitraukti. Paskut'niu laiku vargingai gyveno, draugaudamas su rašytojais, žurnalistais bei jaunimu.

Is lenkų gavęs geresnį gyvenimo sąlygų pasiulymą, prof. Herbačiauskas neseniai išvyko į Varšuvą. Jis Varšuvos universitete dėstys lietuvių kalbą ir Lietuvos literatūrą. — Tsb.

Kalėdinės Atvirutės su Lietuviškais Parašais

Kalėdos jau čia pat. Ateikyt į Amerikos Lietuvio knygyną ir išsir'nkst sau tinkamas atvirutes su lietuviškais sveikinimais ir linkėjimais.

Apert atviručiu, galima gauti ir rekordų su kalėdinėmis giesmėmis, Dariaus-Girėno rekordą ir kitokius.

O kas naujai užsirašys ar pasinaujns Amerikos Lietuvių metams, tas gaus neapsakomai graūžią istorišką Dariaus-Girėno sieninį kalendorių 1934 metams. Geriausias kalėdinės dovana tai la kraštis. Užrašyk į Lietuvą savo giminėms Amerikos Lietuvių metams, tai gausi Dovanai Dariaus-Girėno Kalendorių.

Amerikos Lietuvis 14 Vernon Street — Worcestery

LIETUVIAI AMERIKOJ

Hartford, Conn.

ZINIOS IS LIETUVIU GYVENIMO IR VEIKIMO. VVS. VAJUS PRASIDEJO

Vilniui Vaduoti S-gos vietinio skyriaus vajuos platinimui pasų ir ženklelių jau prasidėjo su gruodžio pirmąja diena. Pirmas VVS. vadininkų žygis tapo padarytas sekmadienį gruodžio 3 d. apsilankant šv. Jono draugijos narių mėninyje susirinkime. Komiteto nariai V. M. Čekanauskas ir p-lė Elžbieta Povilaitytė ir Juzė Penkauskaitė gražiai buvo sutikti šv. Jono draugijos valdybos ir narių. Vajaus k-to pirm. p. Čekanauskas trumpoje kalboje išdėstė reikšmę Vilniaus pasų ir ženklelių, taipgi veikimą ir tikslus VVS ir VGF, ragino visus narius, kurie dar neturi įsigyti Vilniaus pasų, išgyti ir užvizuoti įlipant po vieną kitą Vilniaus ženklelius. Pasekmės vadininkų buvo geros: parduota apie 50 Vilniaus pasų ir nemažai ženklelių, bendrai suma gauta apie septynių dolerių. Taip pradėtas VVS. vajuos, kuris tęsis ligi vasario 16, d. 1934 m., per tą laiką vadininkai žada aplankyti visų draugijų, kuopų ir klubų narius, taipgi ir pavienius lietuvius aplankydami savo pažįstamus ir kaimynus.

NAUJA ŠV. JONO DRAUGIJOS VALDYBA

Prakilni ir didžiausia vietos lietuvių pašalinė šv. Jono draugija sekantiems 1934 m. išsirinko naują valdybą: pirmininku dauguma balsų (buvusį 1933 m. pirm. p. Kazį Kasmonaitį); Vice Pirm. J. Petrukevičius; Finansų rašt. (senąjį) p. Viktorą Labeką. fin. raštininko padėjėją p. B. Ambotą; užrašų raštininku išrinktas p. P. Labanaukas vieton p. A. Strazdo; kasinininku (tą patį) p. Alijošių. Susirinkimą aplankė klebonas kun. J. Ambotas, pasakė trumpą kalbą, padėkavodamas draugijai už suteiktą parapijai stambią auką, sumoje \$20. Šv. Jono Evangelisto draugija yra narė VVS. skyriaus.

MIRE KASMONAITIENE

Gruodžio 2 d. mirė Anelė Kasmonaitienė po padarytos operacijos "Gall stones" išemimo. Vėlonė paliko savo vyrą, du sunus, dukrelę ir gimines dideliam nuliudime. Laidotuvis įvyko pirmadienį gruodžio 4 d., su iškilmingomis mišiomis šv. Trejybės bažnyčioje.

VVS SKYRIUS RENGIASI PRIE VASARIO 16 D. MINEJIMO

VVS. skyriaus nariai rengiasi prie vasario 16-tojos dienos minėjimo. Skyriaus narių įgaliojimas p. Čekanauskas pakviestis Lietuvos atstovą Amerikai p. B. K. Baliutį garbės svečiu, kad pasakytų prakalbą. Narių pageldavimu yra, kad jei pats p. Baltis negalėtų atvykti, kad atsiųstų savo vieton atstovybės sekretorių p. Bagdoną. Tikimės, kad bus žymių kalbėtojų amerikų, miesto aukštų valdininkų. VVS. skyriaus Pirm. p. S. grupša "A. L." korespondentą užtikrinu, kad šį metą vas. 16 d. bus labai iškilmingai minima Hartforde.

FILMININKUI J. JAUNŠKEVIČIUI SEKASI GERAI

Mūsų miesto žymus filmininkas p. Juozas Januškevičius dabar lankosi Penn. valstijoje, rodymas savo filmas iš Lietuvos. Jis praneša rašančiam šiuos žodžius, kad jo filmų maršrutas Chicago, Ohio valstijoje ir dabar Pennsylvania valstijoje sekasi gerai. Galė-mėnėsio prieš kalėdų šventes p. Januškevičius tikisi but namie ir pradžioje sausio mėn. 1934 m. rodyti savo filmas rytinėse valstijose.

Zinių rinkėjas

Philadelphia, Pa.

Vilniui Vaduoti Sąjungos Komitetas rengia tris žymius pokilius antram lietuvių lakunui James-Janušauskui, finansuoti jo skridimo reikalą, New York-Kaunas, 1934.

Lapkričio 26, 1933, Liet. Muzikalėjo svetainėj, buvo sušauktas VVS. draugijų atstovų ir pavienių darbuotojų susirinkimas. Šis susirinkimas tarpe kitų reikalų ėmėsi darbo surengti po Naujų Metų tris žymius parengimus Antram Lietuvių Skridimui per Atlantiką, butent (1) — Sausio mėnesį viešas prakalbas, (2) — Kovo mėnesį bankietą ir (3) — Gegužio pabaigoj bei pradžioj birželio — laukuose lietuvių Aviacijos dieną, surišta su pikniku. Šie visi ruošiami parengimai ir jų pelnas bus skiriama finansuoti James-Janušausko pasiryžimą baigti aa. Dariaus-Girėno paliktąjį testamentą. Kiekviena parengime bus bandoma turėti ir patį lakuną James-Janušauską, jai tik jam laikas pavelis. Susirinkimams su lakunu jau vedama.

Tarpe kitų reikalų, žymi permaina padaryta VVS. centro komitete. 1934 metams pirmininku liko išrinktas veteranas visuomenės veikėjas p. J. V. Grinius, M. Mankelevičia — vice-pirm., tuo tarpu A. Tvaranavičia, buvusias VVS. pirmininkas, paskirtas išdininu. Generalis sekretorius Z. Jankauskas. F. Mockus, Kaz. Slyvinas ir Kaz. Valys, išrinkti izdo prižiūrėtojai. Toliaus parinkta liko specialio komisija, kuri privalo atsilankyti ir asmeniškai užkviesti visas vietos lietuvių draugijas ir klubus, prisidėti prie VVS. komiteto. Komisijon įeina Z. Jankauskas, Kaz. Slyvinas, J. V. Grinius, Kaz. Valys, M. Mankelevičia, J. Strelekas ir Wm. Litvinas.

A. Tvaranavičia skaitė lašką, prisistūta Liet. Generalio Konsulo p. Zadeikio, iš New Yorko, reikalui VVS. ženklelių, Vilniaus pasų, voku platinime. Laikškas maloniai išklaudytas ir priimtas. Toliaus skaityta pasveikinimas VVS. centro komiteto "Musų Vilniuje", laidoje No. 139, 10-29-33, visiems skyriams užsienio. A. Tvaranavičia, kaip buvusias pirminkas VVS. komiteto, išdėstė smulkiau iš visos darbuotės raportą, kuris likos užgirtas, ir nutarta paskelbti jį spaudon. Štai jis seka:

RAPORTAS

"Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriaus visuotiniam susirinkimui, lapkričio 26 d., 1933, Philadelphia, Pa.

Gerbiami draugijų atstovai ir pavieniai veikėjai: Išduodant jum šią atskaitą iš mūsų veikimo, prašau pavelyti man perbėgti šio skyriaus veikimo laikotarpį nuo birželio 27 d., 1932 m. iki lapkričio 26 d., 1933 m., tai yra iki šiai dienai.

"Birželio 27, 1932, Liet. Muzikalėj svetainėj, iniciatyva SLA. 135 kuopos, atstovų A. Tvaranavičia, S. Masicko ir A. Garliausko, sukviestas įvyko pirmas lietuvių draugijų atstovų susirinkimas. Atstovus prisistūte sekančios draugijos, parapijos bei kuopos: SLA. 135 kp., Liet. Muzikaljo Namu B-vė ir DLK Gedimno Klubas, šv. Jurgio Liet. pašėlpinė draugija, Liet. Ukėšų pašėlpinis klubas, Liet. Respublikonų pašėlp. klubas, LTKB. šv. Marijos parapija, ALT Sandaros 42 kuopa, ir pavieniai veikėjai.

"Tikslas šio susirinkimo buvo surengti bendrai didį laukuose išvažiavimą — pikniką, skiriant visą pelną Vilniui Vaduoti reikalams. Nuo virš minėtos dienos faktinai ir prasidėjo pikni-

kui prisirengimo darbas. Ozkad, pikniką padarius kiek įvairesniu ir pasekmingesnu p. J. V. Grinio pasiūlymu, komitetas ėmėsi darbo parsikviesti piknikan ir amušaus tautos ritierius-lakunus kap. S. Darių ir leit. S. Girėną, garbingai dabar jau mirusius. Rengiamas piknikas, didelis ir pasekmingas, įvyko rugsėjo 11 d., 1932, "Vytauto Parke", Philadelphia, Pa.

Šis piknikas davė įeigu — \$889.30; pikniko išlaidų reikalams išmokėta — \$441.95. Gryno pelno liko — \$447.35. Iš likusio pelno rugsėjo 21 d., 1932, išsiūsta Vilniui Vaduoti Sąjungai, Kaunan, Lietuvon, \$400, kapitono S. Dariaus ir lakunū S. Girėno, trans-atlantiniam skridimo reikalui pasiūta — \$25.00 Sykiu išmokėta \$429.00. VV. komiteto izde liko \$18.35. La. ke pikniko, pirmam lietuvių skridimo reikalui, rėmėjų skridimo biļietų parduota sumoje \$246.25. VV. komitetas matydamas musų lakunų kilny ir garbinga pasiryžimą, komitetas ėmėsi ir toliaus juos remti.

Vasario 19 d., 1933 Liet. Muzikalėj svetainėj, įvyko lakunū naudai balius, kuris davė įeigu \$158.40. Baliaus reikalams išmokėta — \$95.15. Pelno liko \$63.25. Lakunū fondan, Chicago, pasiūta \$59.00 Komiteto izde lėšoms palikta — \$4.25.

Gegužio 14, 1933, "Vytauto Parke", įvyko Dariaus-Girėno atsisveikinimo piknikas, kuris davė įeigu \$557.95. Surengimui pikniko reikalams išmokėta — \$319.35. Pelno liko \$238.60, kurie gegužio 17, 1933 pasiūti paties lakunams New Yorkan "Vienybės" antrašu. Apant to, surinkta aukų nuo pavienių asmenų lakunū naudai, viso — \$182.50. Tokiu budu viso sukelta lakunū skridimo reikalams mūsų mieste \$726.35.

Musų garbingiems didvyriams tragiškai žuvus istorikųj kelionėj, musų komitetas prisidėjo prie Liet. Muzikaljo Namu B-vės ir DLK. Gedimno Klubu, su rengti rugsėjo 10 d., 1933, lakunams gedulingą paminėjimą. Rugsėjo 17 d., 1933, "Vytauto Parke", įvykęs aa. lakunū paminklo statymo reikalui piknikas. Del blogo oro šis išvažavimas buvo mažas, vienok įeigu turėjo — \$171.45. Išmokėta rengimo reikalams — 153.03. Pelno liko \$18.42.

Spalio 22, 1933, "Vytauto Parke", įvyko Aviacijos Lietuvių Diena antram lietuvių lakunui, James-Janušauskui. Šis piknikas davė įeigu \$419.16. Surengimui šio išvažiavimo išmokėta \$182.66. Pelno liko \$236.50. Skraidymo biļietų parduota tą pačią dieną už \$214.22. Aviacijos Dienos reikalams išmokėta \$143.70. Pelno liko \$70.52. Sudėjus Aviacijos ir pikniko pelną, viso pasidar \$307.02.

Vos tik pradėjus komitetui darbą Vilniui Vaduoti ir pasigarsinus lietuvių spaudoje, ant greitųjų Liet. Generalis Konsulatas, New Yorke, p. Zadeikis prisijuntė komiteto vardų 200 Vilniaus "pasų" sumoje \$20.00, 1188 Vilniaus ženklelių, sumoje \$180.40 ir Vilniaus literatūros, sumoje \$20.15, prašydamas paskleisti tarpe philadelphiečių lietuvių.

Kadangi komitetas buvo užimtas svarbiais reikalais, kaip viršū minėta, tai neturėjo progos rengti vaju šių dalykų praplatinimui. Nors ir be vaju, visvien, Vilniaus pasų, ženklelių bei literatūros praplantina už \$4.05, kurie pasiūta Liet. Generi Konsul. p. Zadeikiui, New Yorkan. Prie to, dar nepersėnai, gauta nuo p. Zadeikio, 200 Vilniaus voku, kurių 100 jau parduota ir pinigai pasiūsta (\$1.00) p. Zadeikiui.

Dabar kiek randasi p'nigu V. VVS. komiteto izde. Pakėičiant į pingus pasus, ženklelius, vokus ir literatūrą, ir sudėjus juos su grynais pinigais, išėina sekančiai: Vilniaus pasai ir ženkleliai \$178.00, Vilniaus literatūra — \$18.50, Vilniaus vokai \$1.00, Dariaus-Girėno paminklo fondui \$18.42, James-Janušausko skridimo fondui — \$307.02 ir VVS. komiteto lėšoms fondui — \$17.75. Viso VVS. skyriaus komiteto izde randasi \$540.69.

Beto, Lietuvos Aero Klubui, Kaune, atsišaukus, reikale aa. Dariaus-Girėno jam žinimū istorišką knygą išleisti, musų komitetui autaręsu sutekti visą galimą medžiagą, tuo reikalui rūpinas VVS. komiteto sekretorius Z. Jankauskas, (Paaiškinimas Minšta medžiaga suvartyta ir pasiūsta Lapkr. 28 d., 1933, Liet. Aero Klubui, Kaunan.

Tad gerbiemieji, iš viršūje suminėtu komiteto nuveiktų darbų, matote, kad komitetas nepasitenkino vien Vilniui Va-

duoti reikalams pikniko surengimu, nelikvidavo jo, bet pasiūko ir ant toliaus veikiančią, pasivadindamas Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius. Dar toliaus žengiant, musų komitetas pasibrėžė tolymesniam veikimui, butent, (a) — skleisti Vilniaus pasus, ženklelius, vokus ir literatūrą. (b) Prisdėti statymui musų žuvusių didvyrių — aa. Dariaus-Girėno paminklo. (c) — remti antrąjį lietuvių skridimą per Atlantiką ir (d) — Surinkti medžiagą ir išleisti Philadelphia lietuvių istoriją.

Kaip viršū buvo pasakyta, kad iš rugsėjo 11, 1932, Vilniui Vaduoti pikniko, komiteto izde liko \$18.35 ir vasario 18, 1933, \$4.25 kas viso pasidar \$22.60. Iš tų išmokėta K. Slyvinui \$1.50 ir sekretoriui komiteto \$19.77 dar lieka izde komiteto bėgantiems reikalams \$1.33.

Baigdamas šį pranešimą iš musų komisijos darbuotes, gli-liai dėkauju susirinkusiems atstovams už atydų išklusimą ir linkniū komitetui geriausių pasekmių tolimesniuose veikimuose.

A. Tvaranavičia,

VVS. Pirm. ir izd-kas

Raportas susirinkusių atstovų vienbalsiai priimtas, su pagirimu. Apkalbėjus viską šiuo laiku, susirinkimas likos uždarytas.

Z. Jankauskas, VVS. rašt.

Philadelphia, Pa.

MIRTIS IZYMAUS LIETUVIO, JUOZAPO BROZAIČIO

Rytmetų, 27-to lapkričio, staiga širdies liga pasimirė senas eks-biznieriūs, gerbiamas Juozapas Brozaitis, uošvis daktaro Enoko Klimo. Velionis mirė mažai turėjęs 70 metų, nors atrodė kur-kas jaunesniu. Jis gimė iš tėvų Adomo ir Elžbietos Keličiūtės, Balandžių kaime, palei Girkalnį, Lietuvoje. Prieš 44 metus atvažiavo į Ameriką. 40 metų atgal vedė už moterę p-lę Palogiją Daufatyte, klysiu iš senos Lietuvos bajorų šeimos. Apsivedus, tuoj stvėrėsi už biznio ir tik prieš 14-ką metų praslinkus iš jo pradėjo gyventi iš sutaupytu juodajai dienai... grašij. Jis labai nemėgdavo svaiginančių gerimų, tai todėl ir tujų grašij, kaip nujaučiame nemazai sutaupinu; nors reikalingiems daiktams, kaip tai, apšvietal, lietuvišybė idėjai ir net bažnyčiai, jis dolerukų nebegalėjo. Dukterį savo, a.a Estelijoną puikiai davė išlavinti; jinał buvo įgijus net Farmakologijos daktarės laipsnį ir ją už viršū jau minėto daktaro Klimo apves dino. Po karei, su pačia, dukra, žentu ir anuku, jaunū Enoku Klimuku aplankė tėvnyje — Lietuvą. Beje, kada čia Philadelphiafiėje prieš suviršūm 40 metų atgal pradėjo kurtis pirmutinė lietuvių katalikų parapija, jis irgi prie jos išikurimo savo doleriukais ne mažai prisidėjo, o dabar, paskiausias laikais, kaip tą gerai žinau, tai skridimą Lietuvos Dariaus ir Girėno taipgi gausiai parėmė. Žodžiu, jis rėmė viską, kas yra geru, naudingu ir prakilniū, tik ne smuklė!

Po gražiū ir iškilningų pamaldų katalikų bažnyčioje: Our Lady Help of Christians, 2-raj dieną gruodžio jis tapo palaidotas šalia savo dukros a.a. Esteles Klimienės-Brozaitytės. O po pakasymo jo — a.a. Juozapo Brozaičio jo gerbiamoji pati už prašė daugelį, taip dalyvavusių pakasynose, kaip ir ne, ant pukių pėtu paruoštų "Lietuvių Muzikalėje Svetainėje". Amžina atili, Juozapas Brozaitis turėjo daug pažįstamų ir prietelių, tai karstas jo skėste skendėjo vainikuose, gėlėse, sunku buvo visur vardus ir pavardes suzvėjoti, kurie atsiuntė vainikus, pasisėkė man, rašančiam šiuos žodžius sužiūoti viso tujų: daktaras Klimas su sunumų advokatas Hubert Horan'as, šeima Adomo Žarliauskių, šeima Antano Užmekio, šeima Jono Vaivado, šeima Domanskio, Mr. Owen Gallagher, Stanley Kowalezyk, Mrs. Svadas su dukra, Mrs. Paul su sunum, Mrs. C. Huris, Mr. Frank Gussman, Mr. and Mrs. Peter Margaret Davis, Mr. Ernest Huris, šeima Rybašų, šeima Wit. Domeikių, Mr. E. Butkus, šeima E. Kondrotų, p-lė Emilija Butkiūtė, Mr. and Mrs. Jociis ir Mr. and Mrs. Davis'ų šeima. Velionis Juozapas Brozaitis mirdamas iš artimiausių giminių paliko pačią, anuką, daktaro Klimo suau, vyrėsnį už save broļį Joną ir jo moterį Magdę. Richmondietis

Po gražiū ir iškilningų pamaldų katalikų bažnyčioje: Our Lady Help of Christians, 2-raj dieną gruodžio jis tapo palaidotas šalia savo dukros a.a. Esteles Klimienės-Brozaitytės. O po pakasymo jo — a.a. Juozapo Brozaičio jo gerbiamoji pati už prašė daugelį, taip dalyvavusių pakasynose, kaip ir ne, ant pukių pėtu paruoštų "Lietuvių Muzikalėje Svetainėje". Amžina atili, Juozapas Brozaitis turėjo daug pažįstamų ir prietelių, tai karstas jo skėste skendėjo vainikuose, gėlėse, sunku buvo visur vardus ir pavardes suzvėjoti, kurie atsiuntė vainikus, pasisėkė man, rašančiam šiuos žodžius sužiūoti viso tujų: daktaras Klimas su sunumų advokatas Hubert Horan'as, šeima Adomo Žarliauskių, šeima Antano Užmekio, šeima Jono Vaivado, šeima Domanskio, Mr. Owen Gallagher, Stanley Kowalezyk, Mrs. Svadas su dukra, Mrs. Paul su sunum, Mrs. C. Huris, Mr. Frank Gussman, Mr. and Mrs. Peter Margaret Davis, Mr. Ernest Huris, šeima Rybašų, šeima Wit. Domeikių, Mr. E. Butkus, šeima E. Kondrotų, p-lė Emilija Butkiūtė, Mr. and Mrs. Jociis ir Mr. and Mrs. Davis'ų šeima. Velionis Juozapas Brozaitis mirdamas iš artimiausių giminių paliko pačią, anuką, daktaro Klimo suau, vyrėsnį už save broļį Joną ir jo moterį Magdę. Richmondietis

Po gražiū ir iškilningų pamaldų katalikų bažnyčioje: Our Lady Help of Christians, 2-raj dieną gruodžio jis tapo palaidotas šalia savo dukros a.a. Esteles Klimienės-Brozaitytės. O po pakasymo jo — a.a. Juozapo Brozaičio jo gerbiamoji pati už prašė daugelį, taip dalyvavusių pakasynose, kaip ir ne, ant pukių pėtu paruoštų "Lietuvių Muzikalėje Svetainėje". Amžina atili, Juozapas Brozaitis turėjo daug pažįstamų ir prietelių, tai karstas jo skėste skendėjo vainikuose, gėlėse, sunku buvo visur vardus ir pavardes suzvėjoti, kurie atsiuntė vainikus, pasisėkė man, rašančiam šiuos žodžius sužiūoti viso tujų: daktaras Klimas su sunumų advokatas Hubert Horan'as, šeima Adomo Žarliauskių, šeima Antano Užmekio, šeima Jono Vaivado, šeima Domanskio, Mr. Owen Gallagher, Stanley Kowalezyk, Mrs. Svadas su dukra, Mrs. Paul su sunum, Mrs. C. Huris, Mr. Frank Gussman, Mr. and Mrs. Peter Margaret Davis, Mr. Ernest Huris, šeima Rybašų, šeima Wit. Domeikių, Mr. E. Butkus, šeima E. Kondrotų, p-lė Emilija Butkiūtė, Mr. and Mrs. Jociis ir Mr. and Mrs. Davis'ų šeima. Velionis Juozapas Brozaitis mirdamas iš artimiausių giminių paliko pačią, anuką, daktaro Klimo suau, vyrėsnį už save broļį Joną ir jo moterį Magdę. Richmondietis

Po gražiū ir iškilningų pamaldų katalikų bažnyčioje: Our Lady Help of Christians, 2-raj dieną gruodžio jis tapo palaidotas šalia savo dukros a.a. Esteles Klimienės-Brozaitytės. O po pakasymo jo — a.a. Juozapo Brozaičio jo gerbiamoji pati už prašė daugelį, taip dalyvavusių pakasynose, kaip ir ne, ant pukių pėtu paruoštų "Lietuvių Muzikalėje Svetainėje". Amžina atili, Juozapas Brozaitis turėjo daug pažįstamų ir prietelių, tai karstas jo skėste skendėjo vainikuose, gėlėse, sunku buvo visur vardus ir pavardes suzvėjoti, kurie atsiuntė vainikus, pasisėkė man, rašančiam šiuos žodžius sužiūoti viso tujų: daktaras Klimas su sunumų advokatas Hubert Horan'as, šeima Adomo Žarliauskių, šeima Antano Užmekio, šeima Jono Vaivado, šeima Domanskio, Mr. Owen Gallagher, Stanley Kowalezyk, Mrs. Svadas su dukra, Mrs. Paul su sunum, Mrs. C. Huris, Mr. Frank Gussman, Mr. and Mrs. Peter Margaret Davis, Mr. Ernest Huris, šeima Rybašų, šeima Wit. Domeikių, Mr. E. Butkus, šeima E. Kondrotų, p-lė Emilija Butkiūtė, Mr. and Mrs. Jociis ir Mr. and Mrs. Davis'ų šeima. Velionis Juozapas Brozaitis mirdamas iš artimiausių giminių paliko pačią, anuką, daktaro Klimo suau, vyrėsnį už save broļį Joną ir jo moterį Magdę. Richmondietis

LIETUVIAI!
SKAITYKITE ir PLATINKITE
AMERIKOS LIETUVI!

Buk Sveikas

Rašo Dr. Kazmieras S. Michalski
15 Vernon Street Worcester, Mass.

NEMALONUS KVAPAS

Retai yra atleistina žmogui, kurs kartą sužinojęs, jog jo kvapas nemalonus, bet nepaiso ir jo netaiso. Del nemalonus kvapo dažniausia priežastis priklauso nuo dantų. Gali but dantyse yra skylių arba gali but vienk trumpumas burnos švaros. Reikalinga nuimti su dantų krapštuku arba dar geriau su dantų pukeiliu maisto daleles, kurios įlindo tarp artiosuaugusių dantų. Visos skylės turėtų buti užpiltos ir dantų apskretimai turėtų buti reguliariškai nuvalyti, ne tik iš priežasties, kad jei turi palinkimą suteikti nemalonus kvapą iš burnos, bet ir del priežasties, kad neleist gemalėlius išsivystyt burnoje, kurie dažnai buna nurijami.

Jeigu pilvas nėra sveikame stovyje ir pilvo syvai ne-normališki, tokie gemalėliai negali buti sunaikinti, kuomet buna nuryti su seilėmis. Dantys turi but laikomi švariai, ir turi but išvalyti nors du kartų į dieną, iš ryto ir einant gult. Tinkami dantims milteliai ar košelė, turi but išrinkti atsižvelgiant į lengvumą išvalyti dantis. Geriausias budas išrinkt del dantų valymo miltelius ar košelę, tai pasiklaust pas savo dentistą, kurs peržiūrės jusų dantis ir pagal medicinos mokslą patars jums koks geriausias butų dantų valytojas.

Jeigu dantys nėra nemandokitės Proga!

"AMERIKOS LIETUVIS" I LIETUVĄ TIK \$2.

Kurie turi užrašę į Lietuvą "Amerikos Lietuvį" ir jau jų prenumerata yra išsiųsta — prašom panaujint. Taipgi nurėtume paprašyti ir pačių Lietuvos skaitytojų atsikreipti į savo giminaičius Amerikoje gyvenančius, kad jie iš naujo panaujintų arba užrašytų Amerikos Lietuvį. Amerikos Lietuvisu prenumeratos kaina Suvalstijoje \$1.50 Užrubežy — Lietuvoje \$2.00.

Dabar pabrangėjus į užrubežį laikraščio persiuntimo kainai, ilgai už dyką siuntinėti negalėsime. Ir kad nereiktų laikraščio persiuntinėjimo sąstabdyti, prašome pasiskubinti jį atnaujinti.

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

lonaus kvapo priežastis, tai tonsulus reikia išstirinėti, nes čia gali rastis įvairūs skauduliai, kurie leidžia tą nemalonus kvapą iš burnos.

Kita nemalonus kvapo priežastis yra kada nosies užpakaly, vidury ar ten kur susijungia nosis su gerkle, atsiranda tam tikras užkrėtimas ir jeigu šitas užkrėtimas yra negydomas ir tiktai apleistas su įvairiais išsikalinėjimais, tokia atsitikime perspėju, kad gal niekuomet ir už jokias pinigų sumas nebus galima išgydyti tą padėtį ir kvapas bus nepakenčiamas ir delto pats save nekęsi.

Kita priežastis, kuri dažnai buna, tai yra nosies kroniškas kataras. Kvapas yra labai nesveikas ir nelaimė to, padėtis yra paprastai neišgydoma ir negali buti jokio išsiteisinimo tokiam žmogui nuo suteršimo atmosferos kambariuose kur jis gyvena ar dirba. Kvapas galėtų buti sulaukytas tinkamais vaistais išvalymui mišinio, bet niekuomet neišgydomas.

Kitos nemalonus kvapo priežastys yra užkietėjimas vidurių ir nesuvirškinimas. Reikia gydytis, jei žmogus turi tokią nesveikatą. Kada liežuvis tampa švarus, nėra uždenktas geltonai-baltos spalvos medžiagos, kvapas pasitaisys.

Jeigu žmogus turi kvėpavimo gerklės užkrėtimus (gerklės ir gerklinių uždegimų ir katarų), gali greitai buti pataisyti su tinkamu gydymu.

Kreipkitės prie savo dentisto ir paskui prie savo gydytojo, ir taip darant, išvengsite daug nemalonus ir tuo pačiu laiku jusų abelna sveikata pasigerins labai daug.

Namų Daktaras

Vienintelė lietuvių kalboje daktariška knyga su receptais, parašyta Dr. A. Karaliaus. Rastie didelė daugybė receptų ir pamokinių kaip susirgus išsigydyti be daktaro. Nusipirkę tą knygą už \$2.00, jus sutaupsite keletą šimtu dolerių.

Svarbi knyga moterims. Aprašymai, kaip išsigydyti nuo visokiausiu moteriškų ligų. Rastie apie 200 receptų. Nusinešę tą knygą ir bile viena "drugstore", gausite vaistų. Ypatinai moterys, ras sau daug sveikatos "Namų Daktaro" knygoje.

Skubėkite su užsakymais. Knyga parsuoduota gerai ir išsiųsta laisvai, ji kainuos brangiau. Dabar jos kaina aparuose \$2.00. Reikalaukite

A. L. Knygynas
14 Vernon St. Worcester, Mass.

SENAI LAUKIAMA
Valgių Gaminimo ir Namų Prižiūrėjimo
Knyga Jau Gatava
Joje Telpa Apie 400 Receptų Del Gaminimo Įvairių Valgių Pyslapių 178. Su paveikslais
Kaina su prisiuntimu \$1.00
Sveikatos atžvilgiu ta knyga turėtų rasti kiekvienoj Lietuvos šeimoj
Užsakymus siųskite šiuo adresu:
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street Worcester, Mass.

7 DIENOMIS I LIETUVĄ
POPULIARIAIS, GREITAI LAIVAIS
BREMEN • EUROPA
Specialiai traukiniai stovinti šalimis garlaivio Bremerhavene, užtikrina labai patogią kelionę I LIETUVĄ
GREIČIAUSIAS KELIAS I TĖVYNĖ
Informaciją klauskite pas vietinius agentus, arba
NORTH GERMAN LLOYD
252 BOYLSTON ST., BOSTON

Dariaus-Girėno Sieniniai Kalendoriai 1934 m.

Jau Gatavi!

Visi vietos Amerikos Lietuvis Skaitytojai, pilnai užsimokėję už prenumeratą, yra prašomi ateit Amerikos Lietuvis raštinėn ir pasiimt Dariaus-Girėno Kalendorių dovanai. Gi visi kiti mūsų skaitytojai iš kitų miestų, kurie yra pilnai užsimokėję už Amerikos Lietuvis, prašomi prisiųst 10 centų krasaženkliais persiuntimo lėšų padengimui. O tu, kurių prenumerata už Amerikos Lietuvis yra užsibaigus, ją pasinaujinant, reikia pridėt 10 centų ekstra, jei norima kalendorius įsigyt. Nedaro skirtumo, ar tai prenumerata būtų iš Suv. Valstijų, Kanados ar Lietuvos, visiems, kurie pasinaujins savo prenumeratą ir prisiųs 10 centų prisiuntimo lėšoms padengt, gaus tą istorinį Dariaus-Girėno Kalendorių Dovanai.

Mums daug lėšavo to kalendoriaus padarymas, tačiau nesigailime, nes išėjo neapsakomai gražiai iš dailės pusės, o taipgi bus reikšmingas istoriniu atžvilgiu – primintinas mūsų lakunų pasišventimą ir jų pasiaukavimą savo tautos garbei. Po apačiai Dariaus-Girėno paveikslo, telpa jų testamentas.

Todel patartumem kiekvienam mūsų skaitytojui tą istorišką Dariaus-Girėno Kalendorių įsigyt iš anksto. Taipgi prašytumem gerb. savo skaitytojų gaut mums vieną kitą nanują skaitytoją, nes ir jie turės progos įsigyt tą Istorinį Kalendorių Dovanai.

Visais Reikalais Kreipkitės Šiuo Adresu:

AMERIKOS LIETUVIS – 14 VERNON STREET – WORCESTER, MASS.

Amerikos Lietuvis prenumeratos kaina Suv. Valstijose \$1.50; užsieny – Lietuvoje \$2.00. Norintiems gaut Dariaus-Girėno Sieninį Kalendorių, reikia pridėt 10 centų ekstra.

SLA, NARIŲ DOMEI

VIEŠAS PAREIŠKIMAS SLA. VEIKĖJAMS IR NARIAMS

Kadangi pastaruoju laiku pastangas, idant išsirinkus naują sekretorių, bet nenordmi mane išleisti į Pildomąją Tarybą, posėdžiavo ir balsavo kelėtą kartų, padarė daug Susivienijimui bereikalingų išlaidų tais posėdžiais.

Aš dėkavoju visiems SLA. kuopų veikėjams ir sariams už man tokį didelį pasitikėjimą ir įvertinimą but pageidaujama kandidatu į S. L. A. sekr. urėdą; taipgi, esu labai dėkingas visiems SLA. nariams taip skaitlingai balsavusiems už mano kandidatūrą pereiniais rinkimais SLA. Pildomos Tarybos. Esu labai dėkingas visiems už man vėl siulomą kandidatūrą SLA. sekretoriaus urėdo ir pažadus mane nominuoti dabar, tačiau pareiškiu, kad aš negeidžiu ir nebusiu kandidatas.

Pereiniais rinkimais aš sutikau būti kandidatu ne delto, kad Susivienijime gauti tarnybą – darbelį, neblogai apmokamą, bet delto, kad daugelis SLA. kuopų narių pageidavo ir prašė mane kandidatuoti, tą faktą rodo gerb. narių balsavimas laike nominacijų ir rinkimų, nepaisant to, kad tuli kuopų ir centro politikieriai asmeniškais ir politiškais kerštavimo sumetimais paleido labai daug prieš mane neįgijusių intrygų ir bandė pakenkti mano kandidatūrai. Tie politikieriai, paneigė ne tik maną kandidatūrą, bet visų SLA. narių už mane balsavusių ir kartu Seimo atstovų valią ir po prievartimo Jurgeliutę rezignuoti iš SLA. sekretorės vietos, per artį metą laiko dėjo

nekandidatuoti ir nekandidatuosiu į jokią SLA. Pildomos Tarybos vietą kol nebus pašalinta iš Susivienijimo centro Vitaičio-Gegužio politiška oligarkija. Aš supranu, kad jų viešpatavimui Susivienijime galas artinasi, kad tuliems jų teks atsiskaityti su SLA. nariais už padarytus Susivienijimui nuostolius, siekiančius kelėtą dešimčių tukstančių dolerių ir už paniekinimą Susivienijimo įstatymų ir tų valstijų, kurios Susivienijimo Pildomai Tarybai uždeda atsakomybę įstatymais.

Kaip praktika ir pasielgimai Susivienijimo Pildomos Tarybos laike pastarų dviejų metų rodo, SLA. narių balsavimai nominavimui ir išrinkimui Pildomos Tarybos ir paties SLA. Seimo atstovų nieko nereiškia; taipgi, nieko nereiškia dabartinei, Susivienijime viešpataujanti politikierių oligarkijai SLA. Konstitucijos ir valstijų įstatymai nei per daugelį metų praktikuojami precedentai; taitai koks gali but išrokavimas man ar kitam SLA. nariui kandidatuoti? Del virš išdėstytų priežasčių ir esamų sąlygų, atsisakau kandidatuoti. Dėkavodamas visiems man patitikintiems SLA. nariams bei siulantiems man kandidatūrą ir paramą, pasilieku,

Su aukštą pagarba,
V. M. Chase
(Čekanauskas)

P. S. Atsiprašau visų, kad negaliu šį pareiškimą patiekti per SLA. organą "Tėvynę", kurio redaktorius cenzura to yra priežastimi, ačiu nepartinį "Amerikos Lietuviui" už suteikimą man galimybę padaryti šitą viešą pareiškimą Susivienijimo nariams – W. M. C.

Išmokite Juoktis
40 mašinėlė rašytų puslankčių juokų iš viso pasaulio už vieną dolerį išsiųs: Rašytojas Arėjus Vitkauskas, Kaunas Lithuania.

Iš Kalėjimų, Šnipų ir Vergijos Šalies

Jau rašėme, kaip blogai buvo maitinami Sovietų Rusijoje kalėjimuose ir koncentracijos lageriuose grįžę kunigai ir kiti žmonės. Bet tai dar nėra pats sunkiausias dalykas, kaip sužnosime, kokias budais juos kankino tardydami. Suareštuoti, žnoma, neprisi pažino ir negalėjo prisipažinti jiems primetamuose išgalvotuose kaltinimuose. Kai kuriuos palaikė, patasė po kalėjimus ir už akių nusprendė ilgoms ir sunkioms bausmėms. Kai kuriuos gi labai kankino. Pasirodo, kad bolševikų GPU (tai šnipus ir politinės policijos narius taip vadna) tokias priemones naudoja žmonėms kankinti, kurių šiurpu ir klausyti. Mušimas tai visai paprastas dalykas, bet kaltinamus nurengia nuoga ir įstumia į tamsų labai šaltą kambariuką ir ten laiko kol žmogus sustingsta ligi sąmonės netekimo. Ištraukia ir vėl tardo ir vėl kiša į tą šaltą vietą. Tas negelbsti, tai po to kšą į tokį pat urvą nepaprastai karštą, kur žmogus greit visai netenka sąmonės. Ištraukia ir jei nesako kaip jie nori vėl kiša atgal. Galų gale įkiša į tokį tamsų, žemą, saurą ir neplatu, pasakytum, duonkepį pečių, kuri nei pasiversti, nei pajudėti nėra galimumo ir gyvas lyg grabe užkalta. Oro greitis nelieka ir žmogus dūsta. Ištraukė palaiko, duoda atsigaivinti ir vėl ten kiša. Kaip tie žmonės, pergyvenę šias aš kancias taip pasakojo, tai, sakau, šiuo r p a s tiesiog krato, prie ko priėjė tie sužvėrėję žmonės, kurie skelbia save esą darbininkų išganytojai.

Ne tik musiškiai kai kurie iškentė aukščiausias kancias, jau pergyveno šimtai tukstančių ir gal milijonai žmonių. Štai kentėjęs bolševikų kalėjimuose vienas užsienietis J. Douillet, kuris aprašo savo knygoje "Maskva be kaukės" panašius kentėjimus, kur 36 valandas kankino žmogų: "Tai buvo, jis rašo, sausio mėnesį, kada dar smarkiai šalo. Tamsioji buvo tikra akmeninė dėžė, be langų, pusantro metro ilgumo ir metro platumo... Toje dėžėje ant grindų buvo iki kelių vandens... Kad žmogus galėtų gyvent, jam duoda gerti karšto vandens. Eidamas į tą vietą, žmogus turi nusirengti, nuslauti ir likti su vienais marškiniais. Visą laiką jis turėjo stovėti, o pavargęs, sėsis į šaltą, kaip ledas, vandėnį, kurį apšildavo visą jo kūną. Jokio maisto neduodamas". Toliau rašo, kad po to netrukus tasai žmogus mirė.

Tos knygos 170–172 puslapiuose tas žmogus dar baisesnių vaizdų, aprašo kaip vieną grūną kankino:

"Visai nurengę, nuvedė mane į rusį. Po to įstumė į tamsų ko-

ridorį, kurio gale buvo keletas laiptų į rusį. Čia grindų vietoj buvo įdėtos grotelės su 20 cm. protarpiais. Į čia pakliuvęs prieš save pastebėjau lavoną, kurio pakaušyje matėsi šaunamo ginklo padaryta žaizda. Lavonas gulėjo sudribęs, veidu į grotelės. Iš jo žaizdos pamažu sruveno kraujas. Parodė šį vaizdą, mane perspėjo, kad aš pagalvoti teturiu tik 24 val".

Kitą naktį gruzinas, baisiai susijaudinęs, pasakė paskutinį sudiev. Tačiau aūstant jis sugrįžo, nuskustas nušlakstytas kvepalais, nešinas pilnas kišenės popirosų. Padalinęs juos ir mum jis pasakojo mažam 7 politiškių kalinių bureliui, kurs laikėsi atskirai nuo kitų nus kaltėlių kas su juos buvo atsitiškė. Kai jis tardytojui atsakė, kad atsiskako išduoti pasislėpusius, šis pašaukė sargus, ir jį su tokiomis pat ceremonijomis nuvedė į tą patį rusį. Jam ant rankų užmovė grandis ir pririšo prie sūninės sienos, bet taip, kad galėtų matyti išėjimą į koridorį, kurį ką tik buvo praėjęs. Tada jam prasidėjo baisioji naktis.

Čekistas su revolveriu rankoje atsistojė nišoje, kuri buvo senuo du žingsniai nuo išėjimo. Koridorui užgesino šviesą, ir čekistas atsidurė tamsioje. Tuo tarpu rusys buvo aiškiai apšviestas. Užviešpatavo tylą. Kitame koridoriaus gale pasigirdo trūkšmas. Kažin ką stumdė, kaip prieš minutę stumdė ir jį patį. Pasirodė su ilga žila barzda senukas ir tuo momentu, kada jis laipteliais leidosi žemyn, su išgąsčiu žiūrėdamas į pririštą prie sienos žmogų ir į grotelės po jo kojomis, pasigirdo šūvis, ir senukas su pramuštu kiaušu parvirto veidu į grotelės. Čekistas, palikęs savo nišą, išėjo žingsnių į priekį, kad išitiktintų, jog žmogus tikrai nebegyvas, ir šypsodamas pažvelgė į gruziną.

Po to jis vėl pranyko nišoje. Ir vėl pasigirdo trūkšmas... ėjo jauna moteriškė, beveik vaikiskas. Ir vėl pasikartojė ta pati scena.

"Nelaimingos aukos ėjo viena po kitos", – pasakojo toliau gruzinas. "Aš, suskaičiavęs jų 17, netekau sąmonės. Atsipeikėjęs, pamačiau, kad aš vėl tardytojo kabinete. Dar tebebuvo nuogas, su grandinėmis ant rankų. Tardytojas, matydamas kad aš atsipeikėjau, prisitartinio ir man tarė: "Dabar, kai jus jau matėte, kas jus laukia, jus paskutinį kartą papuoš ir kol kirpėjas jus kirps, turėsite laiko apgalvoti savo buklę". Per 15 min. mane apkirpo, aprenė ir net kvepalais pašlakstė. Į tardytojo klausimą: "Ka, ar pasakysite?" – aš atsakiau – "Ne". Gruzinas mums pasakojo, kad jis tada nevisai aiškiai suprato, ką pats kalbėjo; jis jautėsi toks nukankintas, jo jausmai buvo tokie atbukę. "Gerai, atsakė tardytojas, aš jums dar duodu 24 val. pagalvoti, gal jus tada ir

riau kai kuriuos dalykus suprasiute. Iki netrukus pasimatysiant".

Taigi, po to gruzinas ir atėjo pas mus nuskustas, kvepalais pašlakstytas. 24 val. jam duoto poilsio greit prabėgo. Jis mums prisipažino, kad jau silpsta jo paskutinės jėgos ir nežino ar išstengs išvert paskutiniame tardyme. Kai atėjo jį išvesti, kojos jau jo nebeklausė. "Sargai jį nešė išnešė. Nuo to laiko aš jo daugiau nebemačiau".

Tai aprašymas tų baisių labai mažos dalelės. Dar kartą galiu pasakyti, kad sunku ir staciai negalima aprašyti tų visokių kankinimo būdų, kaip pasakojė pergyvenę tas baisybes kunigai, kokias bolševikų G.P. U. vartoja kalėjimuose prieš žmones.

Jei taip tektų kentėti mažai dalelei žmonių, tai vienai ar kitaip pagalvojus, tylėtum, bet kai ten šimtai, tukstančiai ir milijona, perkentėjo ir kenčia, tai nežmoniškias darbas, kuris šaukiasi dangaus keršto. Koncentracijų stovyklose žmonių mirtingumas nepaprastas ir tai visai, sako, nekrepia jie dėmesio.

Vienas kunigų koncentracijos stovyklose kasdien su kitu likimo draugu turėdavo parnešti 240 kibirų vandens, nors kelias į vandenį buvo daugiau ketvirtadalio kilometro. Kai pečiai buvo labai nugriaužti, tai jie skundėsi negali to darbo dirbti, tuomet jiems atsakė arba dirgkite, jei norite gauti "pajoką" (ma sto davinį) arba galite nedirbti, bet ir valgyt negausite. Taigi sunkiausiai sirgdami, nepajėgdami ten žmonės, turi dirbti, nes kitaip negaus nei to labai menko maisto.

Kaip buvo sakyta, ten kalėjimuose pilna visokių žmonių, pradedant kontrevolucijonieriais, kulokais (taip vadina ukinkus) ir pačiais komunistais, kurie taip pat be pasigailėjimų grudami, kankinami, sunkiausius darbus dirba ir sušaudomi. Už tat ten labai išsiplatinęs priežodis, – kas nebuvo areštuotas, tas nėra tikras sovietų pilietis. Pasakoją tokį dalyką, kad vienas geležinkelietis sąžiningai dirbęs tarnyboje ir jau betruko kelių mėnesių iki pensijos ištaravimo. Tuoj jį suima ir išsiunčia ilgiems metams sunkiems darbams. Valstybei, vadinas, nereikės mokėti pensijos ir turi nemokamą darbininką.

Žmogus mokąs Lietuvių, anglų kalbą, turįs gabumus ir patyrimą versle, gali padaryt puikų pragyvenimą berenkant garsinimu. Del platesnių informacijų, kreipkitės Amerikos Lietuvis ofisan, 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Amerikos Lietuvis
The American Lithuanian Weekly
published every Thursday by
Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St.,
Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. \$1.50
In Foreign Countries..... 2.00
Single copies..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$1.50
Užsienio - Lietuvis..... 2.00
Atskiri egzemplioriai..... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

BĖGANTI REIKALAI

SOVIETAI ATIDENGIA VOKIETIŲ SUOKALBĮ

Maskvoje (gr. 2) Stanislovas V. Kossior komunistinio būro naris partijos plenumo savo kalboje atidengė Hitlerio "suokalbį", kad padaryt Ukrainą nepriklausomą respubliką. Vokiečių Hugenbergo planas yra grąžinti vokiečiams iš Lenkų koridorių, o užtai duot lenkams išėjimą į Juodąsias juras. Gi Anglija, Francija ir Vokietija gautų Ukrainos įtaką. Taipgi Vokietija sutiktų prisidėti prie antisovietinio bloko, kuris jungtų Angliją, Franciją ir Lenkiją. Vokietija mano, kad taip susibūrus valstybėms ir priešsovietai bloką bus lengvai galima Ukrainą atskirti nuo Sovietų Rusijos. O tą atskyrimą mano sekančiai išspręst: Ukrainos gyventojai senai nori atsikirti nuo bolševikų valdžios, ir kuomet jie sukils, tame laike bus padaryta intervencija. Ir nėra abejonės, kad Anglija, Francija, Vokietija ir Lenkija storus už nepriklausomą Ukrainą vienai Maskvai būtų sunku atlaikyti ir tokiu būdu Hugenbergo planas būtų įvykdytas.

Tačiau sakoma, kad komunistų partija pajutus diegli pašonėn, padarė atitinkamas ukrainiečių reformas, kurios pastosia kelią bile kokiai intervencijai. Sulig komisaro išvadoms, nors Ukrainos neprigulmingųjų veikimas ir sumažėjo, bet jis nėra dar miręs.

Per šiu metų aštuonius mėnesius Japonija pralenkė Didžiąją Britaniją vatos audinių išdirbystėje per tą laiką pagaminama 1,568,000,000 ketvirtainių aršinių vatos audinių. Anglija pagaminė tik 1,549,000,000 aršinių vatos audinio. Reikiama, Japonijoj darbas pigus ir darbo valandos ilgos, todėl ji gali laisvoj rinkoj nukonkuruot bile kokią valstybę, kurioje darbas yra aukščiau apmokamas.

SOVIETŲ LAIKRAŠTIS PRIKLAUSO DARBININKAMS

"Rusky Gools" prie 64 rytų septinoliiktos gatvės New York, Sovietų propagandos laikraštis, rusų kalboje, perėjo į kolektyvės darbininkų rankas. Dabar algos visiems lygiai mokama — tiek gauna redaktorius ir biznio vedėjas kiek gauna paprastas zeceris, pirmiau algos buvo mokamos kaip ir visur kitur — kategorijomis.

Vienas iš vyriausių laikraščio redaktorių Dr. David Krinkin nepasakė kiek jiems algos lieka, sakė, jis neturi autoriteto tai paskelbt, bet priminė, kad gaunamos algos jiems užtenka su šeimyna prasimaityti, ir esą visi tuom patenkinti.

12 d. gruodžio įvyksta reichstago rinkimai, manoma kad nuo tos dienos von Hindenburgas pasitrauks iš prezidento vietos. Kancelris Hitleris prašo, kad jis būtų Vokietijos prezidentu iki jis tik norės. Po Hindenburgo pasitraukimo iš prezidentūros yra rengiamasi įvest Vokietijoj monarchiją, o jos vadu vis tiek pasiliks reichstogas.

ŽODYNELIS
GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLISKĄ KALBĄ

Turėdamas kišeninį žodynelį, sutaisyta pagal geriausią kalbamokslinį būdą be niekieno pagalbos išmoksi kalbėt, skaityt ir rašyt. **Kaina \$1.00**

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street
Worcester, Mass.

Kelionės Įspūdžiai

Londonas, Lapkričio 21 d., 1933

Kelionėje į Angliją laivu "Berengarija" turėjom šiek tiek ir nesmagaus oro: trečiadienį lapkričio 15 d. pakilo toki audra, kad pats didžiulo laivo "Berengarija" kapitonas prisipažino, kad per daugelį metų savo jureiviavimo jisai aršesnės audros kaip šioji nesąs patyręs. Keliatas laivų šaukėsi "Berengarija" pagelbos ir artimiausiam laivui šaukiant kapitonas pasileido pagelbon. Nuo 6-tos valandos vakare iki 10 val. ryto be perstojojmo plaukė apie tą vietą iš kur buvo šaukiama pagelbos, bet nieko nebuvo matyti ir nieko nebuvo rasta; vadinasi apie 27 jureiviai dingę. Ant pat laivo irgi buvo pusėtinas nuliudimas, dauguma keleivių sirgo.

Southamptonė atkeliavome penktadienio naktį, bet vos keli pasażieriai laivą apėjo naktį; dauguma pasilikome per naktį ant laivo. Londone atvykome apie vidurdienį, šeštadienį 18-tą lapkričio. Londone, kaip matoma, reikalai jau kur kas pagerėjo: krautuvės, restoranai, viešbučiai žmonių kimštinau prikimšti.

Nedėliedienį buvau išėjęs po miestą apsidairyti ir atlankiau lietuvių Šv. Kazimiero bažnytelę. Parapijonių skaitlius, sprendžiant iš bažnyčių atlankiusių, pusėtinai sumažėjęs. Lietuviškai, kaip teko pastebėti tikta senesnieji bekalba, o jaunoji gentkartė tarp savęs kalba angliškai. Keleivis

SLA. Nariams

Lapkričio 29 d. netikėtai man rankas pakliuvo Cambridge, Mass. SLA. 191 kp. į SLA. Pildomosios Tarybos urėdų nominacijų lapelis. Jame, tarpe kitų kandidatų, minima ir mano pavardė. Ir labai nustebau sužinojęs, kad kandidatuojų į viceprezidentu urėdą! Nežinau kuriais sumetimais SLA. 191 kp. man pavydėjo garbės kandidatuoti į pareigas, kuriomis aš su tikėčiau kandidatuoti. Daugelis man siūle kandidatuoti pirmininko ir iždininko pareigas, bet apie vice-pirmininko pareigas pirmą kartą girdžiu.

Nominuojantieji pirmininko ir iždininko pareigoms, mane remia dėl šių priežasčių, ką patvirtina rėmėjų pareiškimai:

- 1) Esu vienintelis viešajam Amerikos Lietuvis gyvenimo Vilniaus Seimo 1905 dalyvis.
- 2) Kaip Laivakorūžių Agentų Sąjungos Pirmininkas, esu labai plačiai nariams ir šiaip visuomenėi pažįstamas.
- 3) Esu vienas iš senųjų SLA. narių.
- 4) Arti SLA. Centro visą laiką gyvenu, ir su organizacijos nariais, vadais turiu artimus santykius, juos visus gerai pažinojau ir pažįstu.
- 5) Žinau SLA. bėdas, ir kaip apdraudos agentais, žinau SLA. savišalpos reikalus.
- 6) Kuopos ir apskričių tarybose veik nuolat atlieku kai kurias pareigas. Del to žinau ir kuopų smulkiuosius reikalus.
- 7) Ir su organizacijos narių piniginiiais reikalais susipažįstu, nes su jais kasdien susiduriu, patarnaudamas, kaip pinigų peržiūrėtojas.

Į visą tai atsižvelgdami SLA. nariai mane ir nominavo. Dėku. Bet prezidento ar iždininko pareigoms. Prašau nesuklysti.

Su pagarba,
J. Ambraziejus

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLEIKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

MELAS IR TEISYBĖ APIE LIETUVOS KARIUOMENĖ

AR LIETUVOS KARIUOMENĖ SAUVALIAVO 1920 METAIS? (Užbaiga)

AR LIETUVOS KARIUOMENĖ ĖJO RUSAMS Į TALKĄ,

"N-nū" redaktorius spalį m. 30 d. turėjo ypatingą norą įrodyti, kad dr. K. Grinius kabineto krašto apsaugos ministeris labai sauvaliavo ir pražudė Vilnių Lietuvai. Nemanau, kad tokie "komplimentai" patiko dr. Griniui ir kitiems buv. ministeriams liaudininkams. Tik vieno dalyko nesuprantu: "N." red-rius nėra karininkas ir nė vienos dienos nebuvo kariuomenėje; taigi, nieko nenusimano apie karo dalykus ir nepastudijavo Liet. Nepriklausomybės karo, bet drįsta nesąmones rašyti apie savo tautos kariuomenę.

Jis rašo, kad dviejų lenkų įgaliotinių išsiuntimas buvo labai skaudus Lietuvai, kad rusų kar-nę išstumė iš Lenkijos, lenkai buvo mažiau sukalbami ir dėl to jie Suvalkuose "diktavo Lietuvos atstovams". Galų gale, lenkai nė tos sutarties nesilaikė, bet spalį 9 d. įsiveržė į Vilnių. Nurodęs šiuos "faktus", "N." red. padarė išvadą: "Lietuvos kariuomenės vadų sauvaliavimas tuo būdu pražudė Vilnių Lietuvai". ir dar priduria: "Bet Lietuvos kariuomenės vadus už nosų (tur but, už nosų. — P. J.) vadžiojo Ršijos balševikai". Jei taip būtų rašoma juokų skyriuj, manytum, kad tai yra kvailias nelietuvio juokas. Bet vedamajam straipsny taip rašo žymus soc-tų vadas! Kvallesnio dalyko apie nekenčiamą Liet. kar-nę jie negalėjo sugalvoti. Jeigu jau taip buvo, tai kodėl min. pirm. K. Grinius nesuvaldė "subolševikiškus" kar-nes vadovybės arba kodėl nerezignavo, jei matė pražūtį Lietuvai ir jei vyr. karo vadas neklausė vyriausybės? Bet anais laikais seimas kibdavo prie menkniekių kar-je, tad nebutų pro pirštus žiurėjęs į veiksmus tos vyriausybės, kurią pats st. seimas pastatė.

Toliau atpasakojama, kad užs. reik. ministeris nieko nežinojo apie prasidėjusius karo veiksmus tarp lietuvių ir lenkų ir kad tuo būdu Lietuva pirma pradėjo karą su lenkais, o lenkai už tai apskundė Lietuvą Tautų Sąjungai! Į tai atsakysiu paskiau — iš eilės. Supainiojęs įvykių eigą, "N." red. susipainiojo ir savo rašete:

Lietuvos armijai lauzant neutralitetą ir padedant bolševikams jų kare su lenkais, Lietuva turėjo atrodyti Europos ir Amerikos akyse, kaip Maskvos įrankis. Todel didžiosios valstybės, galų gale, parėmė lenkų pusę ir sutiko, kad Lietuva būtų atskirta nuo bolševikiškos Rusijos "Vilniaus koridoriu".

O ką davė Lietuvai bolševikai už tą neteisėtą ir kvailą Lietuvos armijos patarnavimą jiems? Nieko.

Paskui bolševikai, tiesa, daug kartų sakė, kad jie "gerbia Lietuvos teises į Vilnių". Bet tai buvo daroma tikrai su tikslu erzinti lenkus ir palaikyti nesutikimą tarpe Lietuvos ir Lenkijos (šiandien bolševikai jau draugauja su Pilsudskiu). Taigi — "mes be Vilniaus nenurimsime". Bet kas Vlnių pardavė? Tie patys, kurie 1926 m. gruodžio 16-tą naktinio "pučo" keliu nuvertė teisėtą Lietuvos valdžią.

Paprastai taip rašo tik aršiausi Nepr. Lietuvos priešai. Įvairių būnių mėgėjas "N." red-rius turėtų paklausti dr. K. Grinių, už kiek gi jis Vilnių pardavė? Kur tik kas blogo atsitiko — Liet. kar-nę "kalta" i. Bet žilagalvis redaktorius, matyt, užmiršo, arba nežino, kad besivydami rusus lenkai ėmė veržtis į Lietuvą ir kartų skelbti pasauliui, kad lietuviai pagrobė iš lenkų Vilnių ir kitus Lenkijos kraštus. Kaip gi kitaip lenkai savo smurtą pateisins? Bet soc. red-rius lenkams daugiau tiki, negu saviškiams lietuviams. Trumpai atpasakosiu įvykių eigą.

1920 m. lenkai kariavo su rusais. Pilsudskis norėjo užimti Kijeva, o Trockiis — Varšuvą. Jų frontas tęsėsi apie 900 kilometrų. Abiejų priešų jėgos buvo beveik lygios: abiejose pusėse buvo apie 200.000 pėstininkų ir 50.000 raitininkų. Liepos m. vidury rusai stumia lenkus Vilniaus krašte. Ką tik (liepos m. 12 d.) pasirašius taikos sutartį tarp Lietuvos ir Rusijos, mūsų kariuomenė ėmė slinkti į rytus — į Vilniaus kraštą. Traukdamiesi iš šio krašto, lenkai ties Rykantais (netoli Lentvarau) pradėjo kautynes su mumis (kur ir man teko dalyvauti) ir sutrukdė mūsų kar-nę ėjimą į Vilnių. Prieš tai karo su lenkais nebuvo. Dėl to rusai vos keliomis valandomis pirmiau mūsų suskubo į Vilnių. Mūsų kar-nę užėmė maždaug Daugpilio-Vilniaus-Gardino geležinkelį, o rusų kar-nę traukė pro mus "na Aršavu" (kaip rusų kareiviai sakydavo). Liepos m. 17-18 dd. Kaišiadorių-Kruonio apylinkėse musiškiei nuginklavo net tris lenkų pulkus, kuriuos paskiaiu išmainė. Liepos m. 19 d. rusai užėmė Gardiną ir ėmė slinkti į pietus ir pietų-vakarūs. Tada mūsų vadovybė įsakė karnei pasiekti tikrąją (naturalią) Lietuvos sieną: liepos m. 30 d. musiškiei užėmė Suvalkų miestą, apie rugp. 8 d. paslėkė Augustavo perkasą. Rusams artėjant prie Varšuvos, mūsų kar-nę pasiskubino atvaduoti Lietuvos kraštus ir rytuose; rugp. 10 d. užėmė Švenčionius, o rugp. 26 d. jau ir Vilnių. Tuo būdu, jau beveik visas Lietuvos kraštas buvo rugp. pabaigoj mūsų kariuomenės atvaduotas. Rusai buvo pasilikę jau tik Gardino karšte. Tai buvo vienintelis momentas, kada laisvoji Lietuva lengviau atsiduso — tik deja, neilgam.

Gabių prancuzų sutvarkyti ir vadovaujami lenkai, nuo pat Varšuvos ėmė stumti rusus lauk ir rugp. 27 d. susiduria su mūsų kar-ne ties Augustavu. Paskutinėmis rugp. dienomis prasidėjo derybos tarp lietuvių ir lenkų, Santarvei tarpininkaujant; apie tai kalbėjo dr. Purickis. Bet jau čia prasidėjo lenkų klaida. Lenkijos pasiuntiniais esant Kaune, lenkai rugp. 28 d. puolė musiškius Augustave ir visam pietų fronte. Prasidėjus oficialioms deryboms, mūsų kar-nę nesitkėjo tokios provokacijos ir dėl to nebuvo tinkamai pasirengus naujam karui: dėl to lenkai lengvai sumušė vieną negausią mūsų pulką ir rugp. 31 d. užėmė Suvalkus ir Seinus. Štai, kaip prasidėjo aršus karas tarp musiškių ir lenkų. Tad pakartojau, kad mūsų karo vadovybė negalėjo abejingai žiūrėti į "meilias lenkų įgaliotinių akutes", kada Pietinėj Lietuvoj lenkai nei iš šio, nei iš to pradėjo veržtis į Lietuvos kraštą ir net pradėjo kruvinus veiksmus (karą).

Rugsėjo 2 d. mūsų kar-nę ryžosi atsiimti senas pozicijas ir atsiima Seinus ir kitus miestelius. Rugs. 5 d. prasidėjo smarkios kautynės Augustavo-Suvalkų rajone. Rugs. 14 d. buvo sustabdyti karo veiksmi, o 15 d. Kalvarijoj prasidėjo derybos, kuriuos 18

d. nutruko. Rugs. 20 d. Tautų Sąjunga nustatė Kurzono liniją, o rugs. 22 d. lenkai didelėmis jėgomis pralaužė mūsų frontą, apsupo kai kurias mūsų kar-nes dalis ir paėmė jas nelaisvėn. Majora Ramanauską (batalijono vadą) lenkai sušaudė (beaisvi!). Ilgą frontą pietuose (apie 100 kilometrų) laike 8 nusikamavę mūsų pulkai; labai truko artilerijos, kavalerijos, aviacijos ir ryšių.

Rugs. 30 d. sustabdyti karo veiksmi ir Suvalkuose prasidėjo derybos. Šių derybų metu lenkai spalį m. 3 d. puolė ir užėmė Varėną, kur žuvo mūsų šarvuotas traukinys "Gediminas". Nauja klataj Spalių m. 6 d. lenkai pradėjo pulti Aišiškių rajone! Spalių 7 d. Suvalkuose lenkai pasirašė taikos sutartį, kurią pasizadėjo lietuvių nebeputi.

Ir šių derybų metu lenkai rengė naują klataj — želigovskio smurtą. Spalių m. 8 d. lenkai puolė, pralaužė frontą Lydos apskrity ir spalį m. 9 d. 11 val. užėmė Vilnių. Santarvės pulkininkų akivaizdoj pasirašytą taikos sutartį lenkai jau antrą dieną sulaužė!.. Vėl kraujas šlaksto Lietuvos laukus ir miškus... Nuvargę lietuvių pulkai greitai pergrupuojami. Kautynės tebeina. Kai kurie miesteliai eina iš rankų ir rankas. Lapkr. 17 d. didelės lenkų jėgos puola ties Širvintais ir Giedraičiais, o du jų kavalerijos pulkai buvo net prasilaužę į mūsų fronto užpakalį. Vyr. karo vadu skiriamas gen. Žukauskas, o pulk. Žukas pasilieka krašto apsaugos ministriu. Musiškiei eina pirmyn, lapkr. 21 d. sumušta lenkus ties Širvintais ir Giedraičiais ir pradėjo veržtis. Vilnių, kurį nuo musiškių skyrė venos dienos žygis! Bet kaip t.k. tą momentą įsikiša Tautų Sąjungos kontrolės komisija ir sustabdo karo veiksmus ir, kas blogiausia, mūsų karuomenės laimėjimą! Galingoji Santarvė neleidžia narsiai Lietuvos kariuomenėi atitaisyti klatingųjų lenkų padarytąją mūsų tautai skriaudą! Kada lenkai verždavosi Lietuvon ir lauzė sutartį, Tautų Sąjunga to nematė. Bet kada Lietuvos karo vyrai sėkmingai vijo priešą lauk, jiems kelią į Vilnių pastojio Santarvės autoritetas.

Tai kas gi, pagaliau, Vilnių "pardavė", anot soc-tų dienraščio kalbos "perlų". Jei tokių faktų akivaizdoj būtų galima Liet. kar-nę kaltinti už Vilniaus praradimą, tai ji reiktų kaltinti tik už tai, kad klausė teisėtos savo vyriausybės, kuri perdavė kariuomenėi Tautų Sąjungos įsakymą sustabdyti karo veiksmus paties Vilniaus padangėje! Bet "N-nos" ir čia žiurės Liet. kar-nę "sauvaliavimą"...

Dabar pakalbėsim apie "kvailą Lietuvos kariuomenės patarnavimą bolševikams".

"N-nū" red-rių lenkai jau senai džiugina kariuomenės pasakomis apie tai, kad Lietuva buvo ir tebėra Rusijos sąjugininkė... Ar kada nors buvo toks momentas, tegu skaitytojai patys sprendžia, pasikaitę ištraukas iš Sov. Rusijos vyr. štabo išleisto veikalo "Karas su baltaisiais lenkais" (Vojna su belopolakami).

To oficialaus veikalo 204 puslapy randame tokią pastabą apie 1920 m. vasaros operacijų pradžia: "Lietuviai nėjo į talką raudonajai armijai, nors dėl to kairysis lenkų fronto sparnas būtų atsідuręs labai keblioj butyje".

Kaip minėjau aukščiau, mūsų kariuomenė į rytus buvo pasiekę Daugpilio-Vilniaus-Varėnos geležinkelį, kada rusai liepos mėn. traukė pro mus į Gardiną ir Lenkiją. Kadangi rusai ėjo per Rytinį Liet. kuri pagal Lietuvos-Rusijos taikos sutartį priklausė Lietuvai, Liet. vyr-bė pasiuntė Soy. Rusijai protestą dėl taikos sutarties laužymo. Vyriausias raudonosios kar-nes vadas Kamenevas rugpjūčio 1 d. telegrafavo užsienių reikalų komisariui Čičerinui: "Lietuvos kariuomenė buvo neveikli, kada iš lietuvių buvo reikalaujama bendradarbiavimo ir netgi daugiau. Kadangi lietuviai visai nieko nedarė, lenkai metė ant mūsų visas savo jėgas (kar-nes — P. J.) dalis, kurios stovėjo lietuvių fronte. Mums einant į priekį, lietuviai rado galimumą mūsų pėdomis leisti savo dalis į mūsų užimtuosius rajonus, netgi visai nesitarę su mumis to reikalau " (484 p.). Kitur vėl (851 p.) toj knygoj rašoma: "nelaukdama, kol mes atsitrauksime iš Vilniaus klnų, lietuvių kariuomenė (apie rugpjūčio 25 d.) užėmė šį miestą". Iš to veikalo sužinom, kad rugsėjo 26 d. fronto vadas pranešė vyriausimam Sov. Rusijos kar. vadui, kad "lietuvių kariuomenės elgesys įtariamus. Taip pat matome ten, kad rugsėjo 1 d. Sov. Rusijos vakarų fronto vadovybė bijoj Lenkijos ir Lietuvos susitarimo ("Komandzap opasalsia konvencijai mežu Polšej ir Litvoj").

Taigi, iš viso skaitytojas matys, kad 1920 metais Lietuva buvo neutrali, nors mūsų kariuomenė ir stengėsi atvaduoti visą Lietuvos kraštą ir ypač pasiekti tą Lietuvos valstybės sieną, kuri buvo nustatyta pagal Lietuvos-Rusijos sutartį. Čia trumpai atpasakoti įvykiai aiškiai rodo, kad mūsų kariuomenė netarnavo bolševikams (kaip lenkai ir net "N-nos" tvirtina) ir nebuvo kariškai susirišusi su lenkais (kaip rusų karo vadovybė spėjo ir bijoj to). Nors mūsų kariuomenė buvo dvejų metų nuolatinų karo veiksmų nuvarginta, menkai ginkluota, neaprupinta technikos priemonėmis ir gal nebuvo genialių vadų vadovaujama, bet ji įtemptomis savo jėgomis daug sunkių ir garbingų žygių įvykdė ir nepaisė didelio nuovargio ir nuostolių arba aukų. Nors liet. socialistai savo aukomis jos nerėmė ir nuosirdžiais sveikinimais nedrąsino jos sunkiausiomis valandomis, bet ji (nors ir neparengta karui) išvyo iš Lietuvos: 1919 metais — patyrusią did. kare rusų kariuomenę ir "geležinius" bermontininkų (vokiečių-rusų) pulkus, o 1920 metais — lenkų ir paskiau želigovskio kariuomenę, kurią visai išvyti iš Lietuvos neleidė "teisingo" Tautų Sąjunga. Visuose trijuose karuose lietuviams tekdavo susiremti su geriau ginkluotais ir keliais kartus gausingesniais priešais! Už tai visa (už Nepriklausomybės iškovojomą, už karo aukas ir už drąsų krašto gynimą) visa mūsų tauta nuosirdžiai gerbia savo tautinę kariuomenę. Tik, deja, socialistų "Najienų" redaktorius dažnai šmeižia ir niekina tą lietuvių kariuomenę ir tuo būdu stengiasi nuslopinti Amerikos lietuviuose melę ir pagarbą ginkluotajai Lietuvos jėgai. Gaila, kad šis žmogus netgi senatvėje nesurimtėja. Niekas jam nedraudžia skelbti Markso idėjas ir visokius biznius daryti. Bet neturi teisės su pasigerėjimu skelbt lenkų melą, tyčiotis iš kilnaus lietuvių savanorių darbo bei aukų karo lauke ir skelbti niekščią pasaką apie tai, kad "Lietuvos kariuomenė pardavė Vilnių". Bet lietuvių visuomenė tinkamai įvertins tokį "N." red-riaus darbą.

Nors tokio tipo vadų išauklėti liet. socialistai neprisidėjo prie Liet. Neprikl. karo laimėjimo ir tyčiojais iš tautinės liet. kar-nes darbo, bet Amerikos lietuviui su džiaugsmu sekė 1919-1920 metas Liet. kar-nes žygius karo laukuose ir slūgtė jai aukų, ginklų, sveikinimus ir geriausias linkėjimus nugalėti priešus. Del to ir šiandien ištikimi liet. tautos suns bei dukterys Ameriko prisimins Liet. kar-nes laimėjimus ir nebaigtą darbą ir 15 metų sukakties proga palinkės jai dar didesnių laimėjimų Laisvosios Lietuvos sargyboje.

Tegyvuojta Tėvynei ištikimoji Lietuvos kariuomenė!
Kap. P. JURGELA

V. M. ČEKANAUSKAS

ROOSEVELTO SOCIALIŠKA REVOLIUCIJA AMERIKOJE

KOKIAS EKONOMINES IR SOCIALISKAS REFORMAS PRAVEDE ROOSEVELTO ADMINISTRACIJA (Tasa)

Dėvynių mėnesių Rooseveltto administracijos rekordas pats už save kalba. Kiekvienas jo programe pabrėžtas planas ekonominių ir sociališkių reformų vykdomas. Pasekmės jo reformų visiems aiškios. Rooseveltto administracijai teko susidurti su daugeliu keblių komplikacijų ir painių problemų, tačiau kiekviena tų komplikacijų ir problemų tapo išrištos tokiu greitu tempu, kad politiškių, ekonominių sferų žmonės mūsų krašte ir visam pasauly stebisi.

Metas laiko atgal mūsų krašte buvo 15 milijonų bedarbių, dabar yra apie 11 milijonų. Rooseveltto administracija žada aprūpinti darbu 4 mil. bedarbių pradėdama vykdyti visuomeniškus darbus, kuriems Kongreso specialė sesija paskyrė du milijonus dolerių. Šie visuomeniški darbai pradėdami dabar. Galimas daiktas, kad 4 milijonai bedarbių bus aprūpinti darbu ir uždaru, jiems mokės po 50 centų į valandą, tatau pagal administracijos apskaitliavimą, šaly paliks dar apie 7 milijonai bedarbių. Rooseveltas tikisi, kad kaip bus užbaigta įvesti visas NRA reformas, kuomet šalies industrijoj ir pramonėj bus įvesta 8 val. darbo diena, 5 darbo dienų savaitė, tada bus galima aprūpinti darbu mažiausia 3 milijonus bedarbių.

Bet tai ne viskas. Kuomet apie vienuolika milijonų bedarbių bus sugrąžinta į darbą, kuomet šis krašto žmonių skaičius užsidirbs pragyvenimui reikalingą sumą pinigų, naminė rinka žymiai pagerės, nes tie 11 mil. žmonių turės perkamąją galią. Jie pirs ir naudosis įvairiais gamybos produktais, gamyba žymiai pakils, fabriku ratai visam krašte suksis, atsiras daugiau darbų. Dabar atnaujinti diplomatiniai santykiai su Rusija, atidaro mūsų šalies gamybai vartus į didelę Rusijos rinką, greta to, Rooseveltto administracija siekia atgauti rinkas mūsų gamybai pietų Amerikos dvidešimty respublikų, kurias mūsų gamyba nustojo laike Hooverio administracijos. 1928 ir 1929 m. mes išvežėme į pietų Amerikos kraštus už arti pusantro milijono savo produktų. Valstybės departamento galva, p. Cordell Hull išvyko į Pan-American valstybių konvenciją (kongresą), kuris įvyks Montevideo, Urugvajaus respublikoje, jis žada aplankyti žymesnes lotynų Amerikos respublikos ir laike konvencijos suderinti mūsų krašto ekonominius ir prekybos reikalus greta politinių reikalų. Jei jam pavyks tykslą atsiekti, tatau aišku, kad neužilgio mūsų prekyba su lotynų Amerikos kraštais bus atnaujinta, tuomet mes bendrai lotynų, Amerikai ir Rusijai galėsime parduoti savo gamybos produktų už mažiausią dviejų milijonų dolerių. Taigi, šie prospektai mus kraštui labai reikšmingi, nes tuomet mūsų industrijos ratai prasidėtų sukis diena ir naktį, tuomet likus bedarbių skaičius apie 4 milijonų bus aprūpinatas darbu. Tokius planus turi mūsų administracija, kuri deda pastangas visus juos realizuoti. Rooseveltto įtaka labai didelė lotynų Amerikoje, taipgi, p. Cordell Hull turi asmenišką įtaką tarpe lotynų Amerikos gyventojų ir valdiškių sferų, delto tenka manyti, kad Rooseveltto administracijai bus lengva atnaujinti prekybą su pietų Amerikos kraštais.

Tiesa, ekonomiškų gerbuvio laikų su sykiu negalima pagaut. Ekonominis krizis padarė daugelį žaizdų, kol šitos žaizdos — milijoniškos skolos išlygintos, mūsų krašte ekonomiškų gerbuvio nebus. Mūsų valstybės skolos siekia virš 25 milijonų dolerių, pridėjus privatiškas, korporacijų, miestų ir valstijų skolas, bendrai suma siekia keletą dešėtų milijonų, o gal ir šimtą milijonų dolerių. Tačiau ši skolų našta tokiam kraštui, kuris kas metą (normališkais laikais) pagamina apie arti 60 milijonų dolerių vertės prekių (in commodity values), jei tos prekės bei jų turtas būtų proporcionališkai išdalinimas, tvarkiai ekonomiškai mūsų krašto reikalai vedami, tokia skolų našta į 20 metų periodą būtų, jei nevisiška, tai žymiai išlyginta. Turim nepamiršt, kad Europos šalys mūsų šaliai skolingos ir jei mums pavyktų joms skolintus pinigus atgauti pagal dabartines sutartis, tai lygi 60 metų sukais nuo sutarčių pasirašymo, mūsų valstybė atgautų virš 22 milijonų dolerių, tuo būdu sumažintume savo nacionalę skolą daugiau negu dvieis trečdaliais. Tikta nacionalę ir privatišką skolą išlyginus, bus galima laukti ir sulaukti ekonomiškų gerbuvio laikų.

Bet mes nežinome ar ilgai Rooseveltas gaspadoriaus, ar jis galės valdyti mūsų kraštą du metus — 8 metus. Jei jam tektų pagyventi ir gaspadoriauti per 8 metus, tai šiame krašte sulauktume didelio ekonominio ir sociališko progreso. Jei po Rooseveltto galėtum išsirinkti kitą tokį kaip Rooseveltas Prezidentą, tai but galima laukti Amerikoje ekonominės utopijos, skolų išlyginimo; bet jei išsirinksimė tokį Prezidentą, kaip buvo Harding, Coolidge ar Hoover, tai Wall gatvės raketieriai sugrįš ir viską palims į savo rankas ir vėl suvarys kraštą į skolas, žmonnes į skurdą ir badą bei bankrutą pastatys. Tatau mūsų krašto ateitis, labai daug priklauso nuo piliečių sąmonės; sugebėjimo pasirinkti vadus. Šios ekonominės, sociališkos ir politiškos problemos stovi nevien prieš dabartinę administraciją, bet prieš visus mūsų piliečius.

ROOSEVELTO ADMINISTRACIJOS VEIKSMAI PAŠALINIMUI KRIZIO

Dabar pažvelkime į Rooseveltto veiksmus krizio pašalinimui. Susipažinkim su kovo mėnesio dramatiškais įvykiais Washingtone ir su Rooseveltto akcija išgelbēt kraštą ir žmones nuo bankruto. Mes žinome kokią padėtį Rooseveltas rado, kuomet jis pradėjo savo pareigas po inauguracijos kovo 4 d. Tame momente braškėjo mūsų krašto ekonominės struktūros pamatai, užsidarinėjo, bankrutavo tukstančiai bankų, kredito finansinės organizacijos, ukinininkai, pramonininkai, namų savininkai, milijonai bedarbių nerymavo, kovojo su policija miestuose, daužė krautuvių langus ir emė maistą iš jų, bedarbių ir karo veteranų pulkai maršavo į sostinę Washingtoną iš visų krašto kampų; aš labai gerai atmenu tuos tragediškų vaizdus, mačiau bedarbių ir karo veteranų maršuojančių pulkus, jie susirinkę į geležinkelių centrus (Railroad yards) lipo ant traukinių išeinančių į sostinę, arba, linkui pietinių valstijų, kitur buvo sulaukomi traukiniai ant kelio ir karo veteranai lipo į traukinius ir kovėsi su policija, o kiek kelionėje sulaukė automobilių, trokų einančių linkui Washingtono? Nuotauka buvo labai tvanki ir nerami.

Kovo 6 d. Rooseveltas įsakė Kongreso nariams susirinkti

į specialę sesiją. išleido įsakymą uždaryti visus bankus, sustabdyti išvežimą aukso į užsienį, įsakė valstijų gubernatoriams priubti į Washingtoną pasitarimui su Prezidentu. Tą dieną buvo be galo dramatiška Washingtone ir visame krašte. Suskambėjo telegrafo ir telefono aparatai, spaudos mašinų ratai sukosi visame krašte, ekstra dienraščių leidiniai buvo išleisti ir jų puslapiai užpildyti aprašymais apie Prezidento Rooseveltto vaidinamą dramatišką rolę Washingtone. Vakare, kovo 6 d. Rooseveltas per radio tinklą pasakė visiems krašto gyventojams kalbą, išaiškino savo planus, dar kartą užakcentavo savo duotus prižadus laike rinkimų, pasakė visuomenei kodėl jis paskelbė bankų šventę — (bank holiday), išaiškino delko jis uždraudė išvežti auksą, kodėl šaukia Kongreso narius speciališkai sesijai; jis prašė piliečius nusiraminti, sakė karo veteranams ir bedarbiams antru kartu maršuojančiams į sostinę Washingtoną grįžti namo. Karo veteranai sugrįžo namo ir aprimo.

Kovo 7 d. Prezidentas Rooseveltas atlaikė konferenciją su valstijų gubernatoriais, davė jiems įsakymus ir nurodymus kaip ir ką daryti arčiausio krizio momente. Su gubernatoriai apsvarstė badaujančių bedarbių šelpimo ir uždarytų bankų reikalus. Tą pat dieną Prezidentas atlaikė pasitarimą su savo ministriais, staiga mirusio Sen. Thomas Walsh grįžtančio iš Kubos, kuris buvo paskirtas teisingumo ministeriu (General Attorney), paskyrė laikinai kitą jo pareigoms; žodžiu, Rooseveltas buvo pasinėres darbe ligi ašų po užėmimui Hooverio vietos.

Kovo 8 d. Rooseveltas atlaikė konferenciją su krašto spaudos astovais — žurnalistais, informavo juos apie savo planus ir per juos spaudos organus ir visuomenę, nustatydamas joje pakantrumo nuotauką, tuomi kartu paruošė eilę projektų umioms reformoms pravesť bei pasiūlyti besirenkančiam Kongresui. Žodžiu, viskas ejo pilnu dramatišku tempu, įtempta panikos nuotauka, tvanki atmosfera pradėjo atslugti ir blaivēti mūsų krašto padangę.

Kovo 9 d. susirinko Kongreso nariai ir sesija pradėta lygiai 12 valandą. Prezidentas Rooseveltas pasakė kalbą, pasulė Kongreso nariams eilę savo projektų naujiesiems įstatymams ir skubioms reformoms pravesť, tą patį vakarą Rooseveltas pasirašė naują bilių, kuriuomi Kongreso abu butai įgaliavo Prezidentą imtis griežtų reformų bankų perorganizavimui, bausti visus piliečius, kurie bandytų išgabenti auksą, arba, paslėpti auksą ir auksinius banknotus: šiuomi įstatymu Rooseveltas vaduodamasis paskyrė bankų perkretimui konservatorius, kurie perėmė bankų kontrolę visam krašte.

Kovo 10 d. Kongresas perleido bilių, kuriuomi įgaliavo Rooseveltą vykdyti taupumą šalies išlaidų, sumažint šalies išlaidas 500 milijonų dolerių; nuo to laiko Rooseveltto projektų punda is ejo į Kongreso rumus ir tenai jie dramatiško tempo greitumu buvo apsvarstyti ir gražinti Rooseveltui pasirašyti ir tapo įstatymais.

Kovo 13 dieną Kongresas svarstė bilių pakeitimo Volsteado akto, legalizuot 3.2% alaus gamybą. kovo 20 d. Rooseveltas pasirašė alaus gamybos ir Ekonomijos bilius, kovo 22 d. pasirašė bilių, vadinamą "Civilian Conservation Corps" (jaunų vaikinių-vyrų mobilizavimui), kovo 27 d. įsakyta panakint federale ugio tarybą, kovo 29 d. rekomendavo Kongresui pagamint įstatymą kontroliaivimui įvairios popierinės vertybės (securities) per įsteigimą federalės Komisijos, kad tuo budu padarius galą Wall gatvės raketierų vedamai spekuliacijai. O kiek kitų mažiau reikšmingų projektų js Kongresui pasiūlė? Kek esamais veikančiais įstatymais dekretų jis išleido... Labai daug, deltoo kovo mėnesis, tai buvo vienas iš dramatiškiausių Washingtono legislatorus istorijų.

KĄ REISKIA ŠIOS REFORMOS?

Bankų uždarymas ir pavedimas jų valdžios konservatorių perkratymui, uždraudimas aukso įvežimo, panaikinimas aukso valiutos, uždraudimas paslėpti auksą ir auksinius banknotus, laikyti iš bankų ištrauktus pinigus lovų matrasuose ar kur kitur visas tas, turėjo didelę reikšmę. Šiais griežtais įsakymais, Prezidentas Rooseveltas išgelbėjo mūsų krašto ekonominę struktūrą nuo sulužimo, apsaugojo valstybės kreditą, sustabdė bankų bankrutą ir žmonių pinigų žuvimą, kartu apsaugojo daug pramonininkų ir namų savininkų bei ukininkų nuo bankruto, sulaukint bankų bankrutą. Kovo 25 d., iš 19,000 mūsų krašte uždarytų bankų Prezidento įsakymu, tapo atidaryta 16,000; kiti bankai liko uždaryti tol, kol jie buvo perorganizuoti ir valdžios teikamomis paskolomis finansuojami.

Visa tai buvo padaryta prezidento įsakymu ir po bausme. O paskui jau, kuomet atsiradė bankai, piliečiai pradėjo gražinti iš bankų ištrauktus pinigus ir deponitavo juos, ypač auksą ir auksinius banknotus; bankai pradėjo normaliai veikti, visuomenėje atsirado pasitikėjimas bankais, nes jie tapo padėti po valdžios kontrole, su tuomi išnyko ir finansinė panika ir bankrutas.

Legalizavus alaus gamybą, atsiradė bravorai, tukstančiai darbininkų už žalią medžiagą gavo pelną; industrija už mašinas, už bačkutes, butelius ir kitus daiktus bravorų perkamus gavo uždirbti; pasirodė pramonėje stimulus, labai daug namų savininkų džiaugėsi išnomuodami tuščias krautuves aludėms, alaus gamyba, pervežimas ir išdalinimas sudarė darbų ir bizniui pajamų padidėjimą.

Kitas svarbus Rooseveltto projektas, tai aprūpinti jaunus vyrus nuo 17 ligi 22 m. amžiaus darbu ir prieglauda; tokių jaunų vaikinių mūsų krašte, kurie neturėjo prieglaudos, apdriskę, alkanai bastėsi po visą kraštą, gyveno ir nakvojo po dangum, miestų urvuose, prašė išmaldos iš praeivių, kiti bado ir šalčio kankinami, vogė ir banditais tapo. Apskaičiavimu per sociališkus biurus, mūsų krašte buvo apie 200 tukstančių tokių jaunuolių, vieni jų valkojosi miestuose, kiti buriais migravo žiemos metu į pietines valstijas kur šiltesnis klimatas, ta apdriskus armija jaunų sielų, kasdieną dauginosi, banditų, plėšikų, o su jaja dauginosi ir kriminalistų skaičius, moralis ir fiziškas patvarumas šių jaunų piliečių nyko.

Rooseveltas Kongresui pasiūlė bilių, pareikalavo, Kongreso kad paskirtų keletą šimtų milijonų dolerių organizavimui jaunų "valkatų", gavęs Kongreso leidimą, jis sudarė korpusus šių jaunų piliečių, išsiuntė juos į tyrlyukius, kur jie valo tuos laukus ir sodina medelius; gauna maistą, drabužius; gyvena įrengtose kempėse, kur jie šalčio ir purvo nebevarginami, sotas ir gauna kasdieną po dolerį algos. Čia jie tyrame ore dirbami atgyja fiziškai, mokinami ir prižiuriami, stiprėja ne tik fiziškai, bet ir moraliai, mokinami taupumo, jie pasiūnčia kas mėnesį dešimtinę kitą savo vargo kankinamiems namiškams ir dar sutaupo šiek tiek. Gi jų atlikti darbai medelių sodinime dabar šaly kainuoja milijonų dolerių, bet už dešimties ar daugiau metų, tie tyrlyukai taps didelėmis šimtų tukstančių hektarų pločio giriomis, kuriose užauginti medžiai reikalingi mūsų ukio pramonei ir industrijai sugrą-

SVEIKATOS SKYRIUS
Šį skyrių tvarko ir prižiuri AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA
Rašo Dr. K. Drangelis,

RUDUO IR MUSŲ SVEIKATA

Jau nukrito auksiniai medžių lapai. Darželiuose nuvyto daugelis gražių gėlių. Patrumpėjo dienos. Žiema kaip čia.

Gražioji balsų ir spalvų harmonija laipsniškai užleidžia vietą Zephyro tragikomediškai.

Drėgnas ir aštrus vėjas sukurto medžių šakas ir šiurpuliu pereina žmogaus kuną. Girdisi abiejų dėjimai.

Su saulės spindulių šiluma nyksta ir gyvybę tvėriancioji jėga; kuno atsparumas.

Visoje gamtoje, drauge ir žmogaus kune, vyksta svarbi atmaina. Tai kova elementų!

Šių elementų kovą, žut-but nusistatė žmogus laimėti. Jo protavimas, jo darbštumas, jausmas geresnio rytojaus ateina jo pagalbai.

Daugelis paukščių išlėkia į šiltesnius kraštus; nekurie palieka žiemavoti. Keturkojai augina storesnį ir šiltesnį šerių bei vilnos kailį.

Žmogus ieško pastogės ir šiltesnio drabužio artėjant žiemai.

Vieni prisiglaudžia savo namuose. Kitus nugabena į liginines. Nemenką skaičių sušelpia prieglaudos. Aukštos ir storos kalėjimų sienos atskiria daug nuo laimingesniųjų. Valstybių silpnapročių ir bepročių namuose globojama buriai piliečių. Jaunuoliams reformatorių jos apsvirtę darbais. Net valstybės elektros kėdė ima daugiau kaitinti. Tai vis kova elementų! Tai mūsų bendrosios sveikatos ruduo!

Ir rudens išvakarėse mes rasime daug nelaimingų. Vasaros šiluma su lapočių aroma tartum kokių balsamų gaivina žmogaus kuną. Užsnusta parazitai; išnyksta opios kunų vietos; žmogus savęs nejaucia. Jog taip ir turėtų but. Tik tuomet žmogus yra sveikas, kuomet jis savęs nejaucia.

Drėgnas oras, aštrus vėjas, vienu žodžiu, ruduo sukelia žmogaus kune visą armiją priešų. Tai šonas sukskausta, tai gerklė įdega, tai čia, tai ten nudiegia; prakiuręs dantys ima gėlti; rytmetį atsikeli su ištinusiu veidu; vienur kitur iš po pripuvusių žandakaulių šaknų ima almeti. Visokios nelaimės žmogaus sveikatą apse-da: O tai dedasi taip delto, kad žmogus kune jau nuo senai yra suvyti parazitų ir jų perų lizdai. Ruduo juos pakiršina, sujudina.

Liguista sveikata, manoma, yra priežastimi viso blōgo. O prieš blōgą reikia kovoti. Tinkamiausia kova prieš blōgą, tai gelbėjimas sveikatai. Pozityvis darbas yra visuomet malonesnis negu negatyvis. Tai yra, smagiau statyti, negu griauti.

Sveikatą reikia auklėti — kaip sodininkas medžius, kaip bitininkas bites. Laukinė gėlė ir audras pergyvena, o miesto gėlynas visuomet mizernas — pražydo ir tuoj nuvyto. Taip yra su mūsų miestelėnų sveikata. Tai tinkamiausiai įrodo akmeniniai antkapiai.

Ant laimės miestelėnui po ranka yra daktaro pagalba. Ją ir reiktų ku dažniau naudotis; kiek galint ankščiau, o tik į kovą, tai tik tada ją laimėsime, kuomet jau pervėlu. Jei verta eiti į kovą, tai tik kad laimėti. Palaikymui sveiko kuno ir proto kova yra kilni.

Organizuotą kovą del lie-tuvių bendros sveikatos Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija vedė ir dabar sėkmingai veda radijo kalbomis, laikraščiuose straipsniais ir taip vadinamosios Sveikatos Savaitėmis — paskaitomis.

Žmonių patyrimas parodė, kad yra pigiau sveiku pasilaikyti negu sirgti. Bandykime.

Žns valstybei išleistą kapitalą su labai dideliais dividendais; tie jauni vyrai sugiš iš šių kempių fiziškai tvirti, morališka ir pietietiška įsamoninti, džiaugsis jais tėvai, didžiuosius jie patys, nes tenai visko išmoks ir pasiruoš į gyvenimą, kaipo sąmoningi piliečiai. Tai tokia reikšmė yra Rooseveltto vykdomų reformų, jo ekonominės ir sociališkos revoliucijos vykdomos Amerikoje. Tokias reformas galėjo parūpinti Hooveris, bet neparūpino.

Dabartinis mūsų Prezidentas Rooseveltas laiko arti savo širdes ne tik mūsų krašto žmonių ekonominius reikalus, bet sociališkus ir dvasinius. Jam rupi kiekvieno piliečio, ypatinai kilusio iš bieduomenės, ne tikta moralinis, bet medžiaginis gyvenimas. Jengui mieruotume Rooseveltto patriotizmą, tai rastume, kad jis yra šimto nuosimčių patrijotas, šimto nuosimčių humanistas, ir šimto nuosimčių reformatorius. Radikalų jį vadina bankieriai kapitalistinės santvarkos šalininkai; visokie fiarsiški raketieriai delto, kad jis vykdo reformas naujos dalybos — ta jo "new deal" labai nepatinka auko garbintojams ir visuomenės išnaudotojams.

Bet ar kam patinka ar nepatinka, Rooseveltas nepaiso, savo užbriežtus planus vykdo. Rooseveltas išgelbėjo nuo bankruto ne tik bakierius, pramonininkus, namų savininkus, bedarbius nuo bado, bet jis rupinasi užtikrinti visiems laimingesnę ateitį, duoti kapitalui priklausomą dalį iš gamybos ir visiems kitiems krašto žmonių sluoksniams. Jisai nenori leisti kuriam nors vienam luomui tukti kitų luomų žmonių sunkaus darbo prakaitu ir turtu. Rooseveltas kilęs ir išaugęs turčių šeimoje, bet jis liaudies, bieduomenės draugas delto, kad jis yra valstybininkas, tautiniu atžvilgiu šimto nuosimčių patrijotas, politiška socialinės filozofijos atžvilgiu, jis yra humanistas. Šitą jo būdą ir nuosirdumą suprantata plati visuomenė ir delto jos opinija stovi kaip muras už Rooseveltto pečiu.

ZINIOS IS LIETUVOS

Kaip Elgėsi Vokiečiai Lietuvoj Prieš 15 Metų

Lig pat didžiojo karo pralaimėjimo, tai yra ligi 1918 m. lapkričio 11 d., vokiečiai visai nemanė, kad jiems teks atgal pasitraukti iš Lietuvos. Vokiečiai Lietuvą okupavo 1915 m. rudenį. Jie iš karto pradėjo elgtis taip, tarytum jie jau amžinai pasilikusios mūsų krašte. Su žmoniškais elgesiais nepaprastai žiauriai, mušdami ir kankindami nieku nekaltus gyventojus. Apkrovė žmones nepakeliamomis revizijomis, visai nesirūpinami, ar krašte pakaks valgio, ar kils badas. Ir iš tiesų, Lietuva per visą vokiečių okupacijos laiką gyveno pusbadžiu, o miestai kentė tikrą badą. Ligšiol dar nėra galutinai nustatyta kiek žuvo aukų per vokiečių okupacijos laiką.

Jau 1918 m. rugpjūčio mėn. pradžioj vokiečių karo vadovybei paaiškėjo, kad karo Vokietija laimėti negali. Spalių 5 d. vokiečių vyriausybė kreipėsi į Amerikos prezidentą Vilsoną, prašydama tarpininkauti pas anglus ir prancuzus. Tai buvo ženklas, kad vokiečiai galutinai neteko vilties sėkmingai baigti karą. Bet ir prašydami paliaubų, vokiečiai vistiek nenorėjo atsisąžinti Lietuvą pavergti. Atvirksčiai, jie dar labiau sustiprino okupaciją. 1918 m. spalio mėnesį Lietuvos Taryba turėjo kreiptis raštu į Vokietijos kanceliariją, nurodinėdama, kad vokiečių kariuomenės elgesys Lietuvoj jau yra lygus paprastam plėšikavimui ir banditizmui. Vokiečių vyriausybė smarkiai užsigavo, nes, jos nuomone, tam rašte buvo įžeista vokiečių kariuomenės garbė, bet gyvi faktai rodė, kad tai buvo teisybė. 1918 m. lapkričio 9 d. Vokietijoje buvo atstatytas kaizeris ir paskelbta respublika. Išgirdusi apie tuos įvykius, stovinti Lietuvoj vokiečių kariuomenė galutinai susidemoralizavo ir ištvirkino.

Buvo suorganizuotos kareivių tarybos, kurios atsidūrė bolševikų įtakoj. Kareiviai metė klausyti savo viršininkų. Prasidėjo pačios baisiosios okupacijos dienos. Vokiečiai važinėjo po Lietuvą ištomis gurguolėmis, plėšė gyventojus, krovė jų turta į vežimus ir skubėjo su tokiu "karo grobiu" atgal į faterlandą, į Vokietiją. Nuo 1918 m. lapkričio 11 d., tai yra nuo karo paliaubų pasirašymo dienos, lig galutinai išsikraustymo, Lietuvoj daugiau žuvo nuo vokiečių rankų nekaltų žmonių, neg per visus tris okupacijos laikus. Kaip vokiečiai, traukdami į Vokietiją, plėšė ir grobė, galima spręsti iš to, kad per Kauną buvo matyt traukiančios į Vokietiją per Kauną gurguolės, kuriose sėdėjo vokiečiai, pasikabinę prie ratų, greta kito grobio, net skylėtus blėkinius kibirus. Sunku aprašyti lietuvų džiaugsmą, kai galų gale iš Lietuvos žemių pasitraukė paskutinis vokiečių. Todel karo paliaubų pasirašymui 15 metų sukaktuviais Lietuvos žmonės atminė sunkiai skęstą vokiečių okupacijos jungą ir tuo dabar labiau sustiprino griežtą pasiryžimą kovoti dėl laisvės išlaikymo, kad jau daugiau niekad netektų svetimiams vergauti. — Tsb.

Baigiama Žemės Reforma Lietuvoj

Žemės reformos darbai Lietuvoj baigiami. Iš žemės, paimtos žemės reformos reikalams, liko neišparceliuota jau tik 20.000 hektarų. Iš šios likusios žemės pirmoj vietoj gaus sklypus 800 savanorių kurėjų, kurie ligšiol dar nėra žeme aprūpinti. Tuo budu žemės gaus paskutiniai savanoriai — kurėjai ir savanorių aprūpinimas žeme bus galutinai baigtas.

Per visą žemės reformos vykdymo laiką buvo išparceliuota apie 800.000 ha žemės, kuri išdalinta savanoriams kurėjams, bežemiams ir mažžemiams. Be dvarų žemės parceliacijos, žemės reforma apėmė ir kaimų skirstymą vienasėdžiais. Darbas ir čia smarkiai pavyrta pirmyn, taip kad vėliausiai 1935—1936 metais Lietuvoj kaimų jau neliks.

Kai žemės reforma buvo tik pradėdama, jos priešininkai įrodinėjo, kad iš jos nieko gero ne-

išeis, kad ji gali sugriaut krašto ekonominę gerovę. Tačiau gyvenimas parodė, kad priešininkai klydo. Žemės reforma pavyko ir pakėlė Lietuvos žemės ūkį, o taip pat ir žymiai sumažino bedarbių skaičių, nes bežemiai gavo žemes, kur jie galėjo įsikurti.

Paskutiniu metu žemės reformos valdyba atkreipė dėmesį į činso klausimo sutvarkymą. Prieš karą Lietuvoj buvo daug činšininkų, kurie, statę trobas ant ilgamečių arba amžinų nuomų žemės sklypų, žemės reformą įgyvendinus, činšas nustojo savo prasmės ir todėl dabar norima suteikti činšininkams teisę sklypus išsipirkti nuosavybėn. Išpirkimo kaina nustatoma 100 litų už kiekvieną prieškarinį činso nuomos rublį. Pirmiausia činso sklypai bus sutvarkomi išpirkimui Kaune ir kai kuriuose miestuose, kaip antai Biržuose, Palangoj, Kuršėnuose, Žižmaruose ir kitur. Išpirkimo mokesnis, po 100 litų už prieškarinį rublį, kai kuriems činšininkams atrodo per didelis ir jie yra įteikę prašymų išperkamaį mokesnį sumažinti. Galimas daiktas, kad prašymai bus patenkinti. Činšininkų sutvarkymas yra vienas iš paskutinių stambesnių žemės reformos darbų. — Tsb.

Lietuviai Ima Klaidos Uosto Aptarnavimą

Dabar Lietuvos prekybos su užsieniu apie 70% išvežimo ir apie 50% įvežimo eina per Klaipėdos uostą. Lietuvos vyriausybė ir ekonominės organizacijos judėjimą per Klaipėdos uostą visokiais būdais remia. Bet visokios uosto rinkliavos ir laivų išprovimai ir pakrovimai iki šiol tebėra klaidiški įstaigų ir organizacijų, esančių vokiečių rankose bei įtakoj. Šie uosto patarnautojai už visokius menkniekius ima dideles rinkliavas, o uosto darbininkų arteles už laivų pakrovimus ir iškrovimus brangiai skaito. Be to, klaidiški darbininkų arteles neįsileidžia prie darbų uoste Didžiosios Lietuvos darbininkų. Visa tai sudaro nenormalę padėtį, nes pabrangina per Klaipėdos uostą susisiekimą, ir čia lietuviams sunku gauti bet kokį darbą, nors uosto tobulinimas ir didelio judėjimo palaikymas priklauso nuo Didž. Lietuvos.

Dabar steigiami lietuvių bendrovė, kuri imsis uoste laivų aptarnavimus ir kitus darbus praeinamesne kaina, kad tas netrukdytų uosto judėjimui bei klestėjimui. — Tsb.

Daromi Geri Keliai Per Miškus

Ligšiol per daugelį Lietuvos miškų budavo šlapi keliai, nes aplinkui tankus auganti miškas neduodavo prilytiems keliams išdžiūti, neprileisdavo saulės. Tai matydama, žemės ūkio ministerija visiems miškų urėdams leido šlapiuose miškuose pakelėje augančius medžius iškirsti per 3—6 metrus, skaitant nuo kelio šoninio griovio. Be to, daugelį kelių ankščiau per valdiškus miškus niekas netaisydavo. Jie buvo valstybės arba savivaldybių žinioje. Dabar jau susirūpinta ir tokių kelių nuolatiniu taisymu. Per kuri laiką manoma kelius per Lietuvos miškus visiškai sutvarkyti ir juos sulgynti su geros rūšies vieškeliais. — Tsb.

Lenkai Neleidžia Net Mirusiųjų Pagerbti

Vilniaus lietuviai turį gražų paprotį Vėlinių vakare mirusius pagerbti Rusų ir Šv. Petro kapinėse. Jie sudaro bendrą eiseną, nuvyksta į kapines, meldžiasi ir padeda vainikus prie visai Lietuvai nusipelnusių vyrų kapus. Tačiau šiemet lenkų valdžia lietuvių organizuotos eisenos neleidė. Po pamaldų Šv. Mikalojaus bažnyčioje, Vilniaus lietuvių neorganizuotai nuvyko į Rusų kapines. Aplankę Dr. J. Basanavičiaus, P. Višinskio, M. K. Čiurlionio ir kitų vyrų kapus, sudėjo prie jų vainikus, pagiedoję "Angelas Dievo" ir Tautos Himną. Policija Tautos Himno giedojimą norėjo uždrausti, bet dideliai miniai nieko negalėjo padaryti. Dar aplankę karių

kapus, visi susirinkusieji lietuviai nuėjo pagerbti seneniai mirusiojo prof. kun. Kraujalio. Čia irgi buvo pagiedotas "Angelas Dievo" ir Tautos Himnas. Pastarąjį giedant vėl priėjo lenkų policija, daug žmonių sumušė, sukrovino, o dalį Vilniaus lietuvių studentų suarėštavo.

Lietuvos Žemė ir Už ją Mokesčiai

Bendras neprikl. Lietuvos (be Klaipėdos krašto) žemės plotas užima 55,660 kvtvirtainių (kilometrų, arba 5.566.000 hektarų). Klaipėdos kraštas turi tik 2420 kvtv. kilometrų, arba 242.000 hektarų. Klaipėdos krašto žemės savininkai už žemę moka gana didelius mokesčius krašto Direktorijai. Neprikl. Lietuvos žemės mokesčiai eina į bendrą Lietuvos valstybės išdą. Žemės mokesčių surenkama per mėtus tik 17 milijonų litų. (Šių metų sumažintos valstybės išlaidos ir pajamos siekia iki 250 milijonų litų). Lietuvoje žemės mokesčiai mokami nuo žemės rūšies: už pirmos rūšies žemės hektarų metams — litai, už II rūšies — 7 lt. 50 c., už III rūšies 5 litai ir už IV rūšies 1 lt. 50 c. Tokie mokesčiai yra nustatyti jau prieš keletą metų ir dabar tebėra. Atrodo, žemės mokesčiai nėra dideli. Tačiau šiais laikais, kada žemės ūkio gaminiai yra nepaprastai atpigę, tai ir mažus mokesčius ūkininkams nelengva išmokėti. Todel jau pradėdama kalbėti bei svarstyti apie žemės mokesčių sumažinimą. Iš 5.566.000 hektarų; tik 1.020.000 hektarų, 111 rūšies 1-486.000 hektarų, IV rūšies 1.267.000 hektarų. Miškų nepr. Lietuvos yra 885.000 hektarų; iš jų apie 87% priklauso valstybei, kadangi valstybė yra nusavinusi visus stambesnius miškus, kuriuos ankščiau valdė ir naudojo stambieji dvarininkai. — Tsb.

Didelė Ligoninių Statyba

Ligi šiol Lietuvoje ligoninių dar nėra pakankamai. Kai kur jų trūkumas labai aštriai jaučiamas. Pagaliau ir tos, kurios yra nevisos pritaikintos gydymo reikalams. Šie metal ligoninių statymo ir garinimo yra rekordiniai.

Iš visų darbų tenka čia suminėti tik stambiausius. Antai, per pus buvo padidinta Telšų ligoninė, pagrindinė pertvarkyta šiaulių ligoninė akčių ligoms: praplėsta Jurbarko ligoninė plaučių ligomis sergantiems. Alytaus ligoninei numatoma perstatyti buvusius karo ligoninės rumbus šalia uolų kareivinių. Nujas ligonines ruošiamasi pastatyti Kaune, Zarasuose, Marijampolėje ir Šakiuose. Šiemet veikti pradėję Raudonojo Kryžiaus moderniška ligoninė Klaipėdoje, atremontuota ir praplėsta tokia pat ligoninė Kaune, pastatytas "Lopšelio" draugijos vaikų izoliatorius ir statomi Kauno miesto ligonijų kasos rūmai, kur bus įrengtos šešios ambulatorijos.

Kitais metais ligoninių statybos ir gerinimo darba manoma dar labiau išplėsti. Praslinkus kuriam laikui, ši sritis bus jau visiškai sutvarkyta. — Tsb.

Vargsta Prūsų Lietuvos Pasienio Gyventojai

Sabar Vokietijoje yra įsigalėjusi didelė krizė ir, apskritai, viešpatauja kumštis jėgą. Daugelis Prūsų Lietuvos pasienio gyventojų ankščiau turėdavo leidimus laisvai pereiti į Lietuvos pusę ir čia pigiau nusipirkti reikalingų dalykų, daugiausia maisto produktų, kurie čia daug pigesni. Dabargi Vokietijos nacių tai teisę iš pasienio gyventojų atėmė. Norinčius į Lietuvą laisvai patekti smulkiai iškarto ir go gerą atspūdo. Pasienio gyventojai, norėdami pereiti į Lietuvą pigiau nusipirkti maisto, išsivalgoja įvairių būdų, bet retai jiems kas tepasiseka. Dideliam naclų nepasitenkinimui ant Tilžės tilto, prieš Vokietiją, mulinės, nuolat grūdžius didžiuliais buriai Tilžės bendruomenės, laukiančios progos ką nors iš Lietuvos nusipirkti. Tsb.

LIETUVIAI! SKAITYKITE IR PLATINKITE AMERIKOS LIETUVIŲ

TRUMPOS PASTABOS

Rašo V. M. Klausutis

KAPITALISTŲ BERNAI
Dabartinėje ekonomiškoji ir socialinių reformų kovoje pasiskystymas mūsų visuomenės vadų rodo du mums du ypatingu demokratu vadu: Alfredą E. Smith'ą ir John Rascob'ą kaip klaidingus tarptautinių kapitalistų. Smith buvo kandidatas į Prezidentus 1928 m., Rascobas buvo tais laikais demokratų partijos vyriausias generolas, o šiandien matome juos Morgano legionų vadais. Ar gi nekeista? Ar kas tikėjosi, kad Smith'as, kuris visais savo politiškos karjeros metais buvo čampionas ir vadas demokratų partijos, dabar taps demokratų partijos administracijos oponentu, tarbaus reakcijos šalininku legione ir kovos su Roosevelt liberaline demokratine administracija, gindamas kapitalistų interesus? Tačiau faktas, kad Smith'as gina kapitalistų interesus.

KUNIGAS COUGHLIN
Garsus mūsų krašto aukšburnis oratorius kun. Charles E. Coughlin, didelis neprietelias Wall gatvės bankierių, stoji į eiles Roosevelt administracijos rėmėjį ir paskelbė per radio milijonams klausytojų, kad Al Smith išėdams prieš Prezidentą Rooseveltą pasidūoda Morgano ir kitų kapitalistų įtakai. Prieš tokių kun. Coughlin pareiškimą Smith'as išsiskoko pareikšdamas, kad kun. Coughlin meluoja! Monsignoras Belford, užtardamas Al E. Smith'ą, pasakė spaudos atšovams, kad kun. Coughlin ne tik pavojingas, savo radikalizmo bet kalbomis yra aršesnis dar už socialistus, būriai iškoliojo kun. Coughliną, jo biskupą Gellegher išpeizojo už nesudraudimą kun. Coughlino. Bet už kelių dienų Monsignoras atsiprasė kun. Charles E. Coughlin ir visų kitų, kuriuos jis įžeidė iškoliodamas kun. Coughliną.

MUSŲ VITAITIS
Lietuvių Susivienijimo Amerikoj organo "Tėvynės" redaktorius p. S. E. Vitaitis savo demokratiškumu panašus p. Al E. Smith'ui, nes jis, "Tėvynės" užmė n-ry tilpusiam editoriale, užvardytam: "Pavojingas Eksperimentas", tarsi vilkėlis avinėlio kaily užblovė tokiu tonu kaip Al Smith ir kiti Roosevelt kritikai, kad kun. Rooseveltas planuodamas ir vykindamas savo ekonomines, finansų reformas, pastato mūsų kraštą į pavojų, nes tos reformos yra eksperimentai. Ar gi nejuokingas dalykas? Vitaitis, kuris gal mažai ką nusimano apie Roosevelt planuojamas ir vykdomas ekonomines reformas, drįsta buti Roosevelt kritiku ir aiškinti skaitytojams, kad Roosevelt administracija rengia mūsų kraui ekonominį pavojų!

DIDVYRIS BE GALVOS
Man prisimina incidentas, kartą lankantis muziejuje, girdėjau vaikutį klausiant tėvo ir su rankute rodant į blūstą žymaus Amerikos karžygio: Sako, "Tėveli, tėveli, kodėl šis karžygis be galvos?" — Tėvas nusišysojo ir sako; "Matai, indijonas nukirto jam galvą, kad atžymėjus tą istorinį faktą, skulptorius padarė didvyrio blūstą be galvos". Taip yra ir su mūsų demokratiškos "čiampljonu" ir finansų "žinovu" p. Stasiu Vitaičiu, baigusiu studijas ekonomiškų, finansinių ir bankinių mokslų S.L.A. spaustuviųje. Jei ne garsaus karjeristo p. V. K. Račkausko malonus patarnavimas, tai mūsų Vitaitis gal ir lig šiol dienai būtų "studijavęs spaustuviųje ekonominius mokslus" raides bestatydamas iš Amerikos lietuvių korespondentų raštų; bet dėja, Račkauskas pastatė Vitaitį redaktoriaus vieton ir dabar p. Vitaitis tapo ne tik didžiųjų "demokratybės čiampljonu", Roosevelt kritiku, bet abelnai dideliu "be galvos" didvyriu. Šis jo išsišokimas bus istorinis faktas, kad Vitaitis be galvos, nes jei turėtų galvą ir protą, tokių nesamonių ir savo editoriaus nerašytų. Neuzilgio gal p. Vitaitis ir Al. Smith'as bus tokie dideli vyrai visuomenės akse, kad jie nė savo šašelio matyti negalės? Gi Rooseveltas bus pripažintas garbingiausiu Amerikos istorijoje amerikono tautos vadu.

"VIENYBĖS" BANKRUTAS
Tuli mūsų tautininkai ir social-sandariečiai nusišysojo "Vienybės" spaudos bendrovės staigiu bankrutu. Dėlto jie dar barasi, esą negali pasidalinti

PARINKTINOS NAUJOS KNYGOS

Iš čia sužymėtu knygų, daugumoj jų yra užsilikę tik po keletą egzempliorių užtai patariam pasiskubint su užsakymais. Visas šiame kataloge Knygas parduodam 25 nuomščiu žemiau pažymėtos jų kainos; tai yra, jei imsit už dolerį knygų, prisiųskit Mums 75c., o jei intumet už \$4. knygų, tai prisiųskit tris dolerius, ir t.t.

- 1) Lietuvių Tautos Istorija, parašė St. Matulaitis. Pust. 260. Kaina \$1.25
- 2) Gantos Pasakos. Vertė A. Murkienė. Pust. 126. Kaina 50c
- 3) Lietuvių Tauta Senovėje ir šiandien, antras tomas. Parašė J. Šliupas, M. D. Pust. 563. Kaina \$2.00
- 4) Žemės ūkio Koperacija, išleido Žemės ūkio Departamentas. Pust. 52. Kaina \$1.00
- 5) Buhalterijos Vadovėlis, I dalis Elementarinis kursas komercijos mokykloms. Parašė J. Ilgūnas. Pust. 184. Kaina \$1.00
- 6) "Aušros" 40 Metų Sukaktuvių Minėjimo (1183 — 1923). Žvaigždės laida. Pust. 265. Kaina \$1.50
- 7) Kiškiai, penkis pasakos vaikams su paveiksiais. Parupino Pr. Mašiotas. Piešiniai P. Kalpoko. Pust. 20. Kaina 15c
- 8) Kišieninis Rusiškai-Lietuviškas Žodynėlis. Parašė A. Vėgelis ir J. Strazdo. Pust. 252. Kaina 80c
- 9) Biologija arba Mokslas apie Gyvus Daiktus. Pagal Profesorius Nusbama. Sutaisė Šernas. Pust. 147. Kaina 50c
- 10) Raktas pažinti augalams, kurie žydi vasarą ir rudenyje. Parašė J. Aviziūs. Pust. 138. Kaina \$1.00
- 11) Akvivi Apsireikšimai Sviete, ant kurių žmonės nuolatai žiuri, bet jų gerai nesupranta. Su paveiksiais išvertė A. Olszewski. Pust. 79. Kaina 40c
- 12) Istorija Septynių Mokintojų. Išleidimas trečias. Pust. 168. Kaina 60c
- 13) Mokslinčius Tvardaukas. Apsysaka iš žmonių padavimų. Dalis pirma ir antra. Pust. 174. Kaina 60c
- 14) Gantos Pajegos ir kaip iš jų naudotis. Pust. 238. Su paveiksiais. Sutaisė Šernas. Kaina 50c
- 15) "Moteris" Jos gyvenimo sritis ir jos pasaptis. Su paveiksiais. Parašė D-ras E. Zozanas. Pust. 73. Kaina 50c
- 16) Pajėjimas Organiško Svieto. Pagal Bitternį. Sutaisė Šernas. Pust. 137. Kaina 50c
- 17) Vyskupo M. Valančiaus Raštai. Antano Tretininko Pasakojimas. Naujas pataisytas išleidimas. Išleido J. Zavadzakis. Pust. 172. Kaina 60c
- 18) Venerinės arba Slaptosios Ligos. Kaip nuo jų apsaugoti. Parašė Dr. A. J. Karalius. Pust. 12. Kaina 50c
- 19) Dailidė arba Patarmės Stalioriams Surinktos iš Geriausių naujų knygų Viršum 120 pašiinių. Antano Dailidės antras spaudimas. Pust. 91. Kaina \$1.00
- 20) Jaunasis Dailidė. Staliams visokių baldų išdirbimo vadovėlis. Virš 200 paveikslų. Pust. 94. Kaina \$1.00
- 21) Kankintojai ir Kankintiniai už Mokslo. Išleista su pagalba Lietuvių Amerikoje. Parašė Kun. V. Dembskis. Pust. 183. Kaina \$1.25
- 22) Barbora Ubryka arba Klištorius ir Jezuitai. Sulietuvinu A. J. Karalius, M. D. Pust. 118. Kaina 50c
- 23) Lietuvos Istorija. Antra praplėtinotoji Laida su penkiais žemėlapiais. Parašė A. Alekna. Pust. 235. Kaina \$1.25
- 24) Lietuvių Tautos Istorija. Parašė St. Matulaitis. Pust. 260. Kaina \$1.25
- 25) Augalų Fiziologija. Parašė M. Stankevičius. Pust. 134. Kaina 50c
- 26) Kaip Gyvena Augmenys. Pagal Lankevičių ir kitus. Sutaisė Šernas. Pust. 129. Kaina 50c
- 27) Trumpa Senovės Istorija. Su paveiksiais ir žemėlapiis. Pust. 305. Kaina \$2.00
- 28) Gantos Istorija I Knyga. I Gyvuliai, II Augmens, III Akmens ir Žemės. Vertė D-ras A. Bacevičia. Pust. 209. Kaina \$1.25
- 29) Kada ir Kokiu Budu Gali Svietas, Kada Nors Susibaigti? Išvertė J. Ngaudas. Pust. 135. Kaina \$1.50
- 30) Dailės Mūzėnai, jų Gyvenimas ir Darbai. Vertė Ant. Ferd. Maksimovičius. Pust. 251. Kaina \$1.75
- 31) Senovės Istorija. Trečioji Laida. Vertė iš Rusų Kalbos K. Keplaus. Pust. 226. Kaina \$1.25
- 32) Dainų Atsiminimai iš Lietuvos Istorija. Parašė M. Biržiska. Pust. 142. Kaina 60c
- 33) Dievo Galybė. Pasikalbėjimai ir paveikslėliai. Pačios bendrosios žinios iš Zoologijos, Botanikos, ir Geologijos. Pust. 174. Kaina \$1.25
- 34) Filosofijos Straipsniai. Parašė V. J. Burdikas. Pust. 232. Kaina \$1.25
- 35) Mano Patyrimai Didžiojo Karė 1918 ir 1919. Parašė Kun. J. F. Jonaitis, Kapelionas. Pust. 64. Kaina 25c
- 36) Istorija Abela. Dalis Pirma nuo Seniausiu Laikų. Kinijos — 2500 m. per Kr. iki galutiniam išadinimui imperijos Aleksandro Makedoniskojo 146 m. pr. Kr. Surašė D-ras A. Bacevičia. Pust. 498. Kaina \$2.25
- 37) Lotynų Kalbos Vadovėlis, I dalis. Parašė K. Jokantas. Pust. 176. Kaina \$3.50
- 38) Vaikų Skaitymėliai su Lietuvos Žemlapiu. Pust. 259. Kaina 50c
- 39) Lietuvių Literatūros Istorija su Zymensinių Kurinių Turiniais. Parašė Mira. Pust. 142. Kaina 80c
- 40) Lietuvos Istorija Pradedamosios Mokykloms Vadovėlis. Parašė Pranas. Pust. 106. Kaina 50c
- 41) Poezijos ir Prozos Teorija. Vadovėlis vidurinėms mokykloms. Parašė St. Cešunas. Pust. 77. Kaina 50c
- 42) Lietuvių Kalbos Sintaksė. Parašė P. Kličmas. Pust. 51 Kaina 35c
- 43) Lietuvių Rašybos Vadovėlis. Ketvirtasis Leidimas. Išleido L. Gira. Pust. 78. Kaina 50c
- 44) Pėdom Kristaus. Vertė S. Petrovas. Pust. 176. Kaina 75c
- 45) Tiesybės Pasakos. Sutaisė M. Šalčius. Pust. 62. Kaina 25c
- 46) Patarlės ir Dainos. Pust. 30. Kaina 20c
- 47) Po Priedangas šventinybė. Istoriška apysaka iš Rymo Laikų. Parašė E. Posteris. Pust. 100. Kaina 60c
- 48) Pasakėles Vaikams su Paveiksiais. Pust. 56. Kaina 35c
- 49) Musų Istorijos Pradžiamokslis. Antrasis Leidimas. Pust. 167 Kaina 90c
- 50) Komercijos Aritmetikos Vadovėlis. Parašė J. Ilgūnas. Pust. 314 Kaina \$2.00
- 51) Mano Dovanėlė, 16 Pasakėlių. Parinko ir Perpasakojė Pranas Mašiotas. Piešiniai Petras Kalpokas. Pust. 22. Kaina 20c
- 52) St. Brašiškio Raštai. Jo Mokyto Naujieji Keliai ir 19 rankos Pavyzdžių. Pust. 71. Kaina \$1.00

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNĀ

14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

subankrutintu "Vienybės" b-vės turtu. Aš nesistebiu, nes girdėjau dar pradžioje birželio mėn., š. m., kad "Vienybės" bendrovė bankrutins; vienas iš "Vienybės" direktorių man (tik ne tautininkas, bet social-sandarietis) papasakojo kodėl renglams bankrutus ir kaip bus įvykintas. Aš nusistebėjau, bet budamas bendrai tautininkas ir social-sandarietis, tylėjau direktoriui nieko nepastebėdamas apie tokį suokalbi, tik maniau sau, kad moraliniu atžvilgiu, tokis bankrutinimas yra tikra suktybė ir apgaudinėjimas Vienybės šerinininkų, taipgi ir mooralinė dēmė direktoriam. Ne tik aš vlenas budamas nešerinininkas, bet daugelis pašalinių žmonių žinojo, kad "Vieybės" bendrovė bankrutins, tačiau šerinininkai to nežinojo.

KEISTI DALYKAI
Lietuvių Atstatymo B-vei vadovaudami social-sandariečiai privėdė bendrovę prie bankruto stadijos, dabar "Vienybės" bendrovė, ALTS ir TMD draugija, neužilgio jie gal prives ir Susivienijimą prie bankruto; tai vis ta pati klika oportunistų, demokratų skraiste prisidengusių tokiu "stebuklus" daro! O šerinininkai toleruoja, organizacijai nariai tiktai dejuoja ir bėdavoja, tačiau tokius stebukladarius iš atsakomybė nepatruokia. Aš ne kartą sakiau ir dar pabrėšiu, kad moraliskai nusibankrutinę vadai daugiau žalos duoda mūsų

visuomenel negu naudos. Ar ilgai šitokie stebukladariai Amerikos lietuvių už nosies vedžios? Ar ilgal demokratybe besimaskuodami vikrus vyrukai naudosis Amerikos lietuvių sunkaus darbo kapitalu, vadovaudami organizacijoms ir tempdami jas į likvidaciją?

Leonas Kondrotas
Mėšos ir Kitų Valgomųjų Daiktų Krautuvis
1529 So. 2nd Gtvės
PHILADELPHIA, PA.

Lietuviška Užeiga
Geras Alus ir Kvepianti Cigarai
O. Brooks
504 Washington Blvd.
BALTIMORE, MD.

Liberty Meat Market
Geriausios Rušies Valgomieji Daigtai
1231 North 12th Street
PHILADELPHIA, PA.

Adolfas F. Stankus
LIETUVIS GRABORIUS
1023 Mt. Vernon Street
Bell Tel. Poplar 7545
PHILADELPHIA, PA.

KAS ATSAKINGAS UŽ 100,000 DOLERIŲ,

KURIUOS AMERIKOS LIETUVIAI SUDEJO PER MIRUSĮ KUN ŽILIŲ IR M. YČĄ LIETUVOS ŽEMĖS BANKUI STEIGTI? TA KLAUSIMĄ TURĖS IŠSPRĖSTI MINISTERIŲ KABINETAS

J. K. Beleckas "Lietuvos Keleivio" n. y 267-me šio klausimo istorija nušviečia sekančiai: Jau daugiau 15 metų praėjo kai Europoj siautė pasaulinis karas ir kai tame karo sukuryje susiformavo Lietuvos nepriklausomybė, o tų didelių nepriklausomoms Lietuvos atstatymo darbų sąskaitos ir šiandien dar ne visos suvestos. Štai dabar finansų ministerija surinko visas žinias apie steigtą žemės banką, kuriam karo metu Amerikos lietuvų tarpe buvo surinkta nemaža pinigų. Tie pinigai buvo atsiųsti Lietuvon ir čia jie žuvo.

Amerikos lietuviai, kurie pirkė žemės banko akcijas, o kiekviena akcija kaštavo simtą dolerių, Lietuvos vyriausybei ir to banko steigėjams prirašė daugybę laišku, prašydami paaiškinti, kur tie pinigai žuvo, kad jiems būtų atlyginti nuostoliai. Visos iki šiol buvusios Lietuvos vyriausybės tą klausimą svarstė ir niekaip negalėjo jo sureguliuoti. 1925 metais buvo sudaryta speciali juriskonsultų komisija, kuri turėjo išaiškinti ar Lietuvos valstybė atsakinga už surinktus ir žuvusius pinigus ir ar ji privalo tuos pinigus amerikiečiams gražinti. Juriskonsultų komisija išaiškino, kad Lietuvos valstybė neatsakinga už pinigų dingimą ir kad ten buvo pr. v. t. reikalas ir kad tuo būdu amerikiečių suaukoti pinigai yra žuvę. Tačiau dabar finansų ministerija surinko naujų davinių. Finansų ministerija sutvarkė visus tos bylos davinius us ir pasiuntė ministerių kabinetui, kuris netrukus svarstys tą klausimą ir tars savo galutiną žodį.

Minimo žemės banko steigimo aplinkybės įdomios ir beabejonių vertos visuomenės dėmeso. 1916 metais, pasaulinio karo metu, brenimo mintis ir pasiryžimas įsteigti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Atstatyti karo išnaikinta Lietuvą buvo labai sunkus darbas. Visų pirma tam reikėjo daug pinigų. Tačiau, kaip žinoma, Lietuvos veikėjai smarkiai sukroti rinkti pinigų iš privačių savininkų, kad juos galima būtų sunaudoti Lietuvos atstatymo reikalams. Žinome ir tai, kad Amerikos lietuviai su savo pinigais prisidėjo ir kad Lietuvos Amerikos kolonijoje knibždėte knibždėjo įvairiausių aukų rinkimai.

Taigi Petrapičio lietuvių centralinis komitetas ir Amerikų išsiuntė Martyną Yčą ir vėliau Klajpėdos krašto gubernatorium tapusį a. a. Kun. J. Žilų. M. Yčas tuo metu buvo lietuvių draugijos del karo nukentėjusiems šelpiti centro komiteto pirmininkas ir visos Rusijos nuo karo nukentėjusiems šelpiti Tatanos komiteto narys, kuriame vadovavo pati caro dukterė Tatjana. Tai buvo labai aukšta ir garbinga vieta. Žilius ir Yčas Amerikoj turėjo rinkti aukas

1) — Po Apgarsinimui — Vieno veiksmo komedija, 28 pusl. Lošia 4 vyrai ir 3 moterys. Kaina 30c.
2) — Atsiliepė Širdelė — Vieno veiksmo dramatiškas vaizdelis, 31 pusl. Lošia 4 vyrai ir 2 moterys, ir
3) — Grybų Mišinys — Vaikų Teatrui. Lošia mažai berniukai ir mergaitės. Abu veikalukai vienoj knygelėj. Kaina 25c.
4) — Jonas Burbulas — Vieno veiksmo komedija. 31 pusl. Lošia 3 moterys ir vyras. Kaina 25c. ir
5) — Doros Sargas — 3-ju aktų drama. Veikalas iš bandžiavos laikų. 80 pusl. Lošia 6 vyrai ir 4 moterys. Kaina 50c.
6) — Bijūnėlis-Komedija ir drama 4-se veiksmuose 6-se atidengimuose su dainomis. Parašė žymus dramaturgas V. Nagurnoskis. Lošime dalyvauja 15 ypatų. Kaina 50 centų.
7) — Sušaldyta Dėdienė, Vieno akto farsas-komedija. Ši komedija pilna juokų ir gyvumo. Lošime dalyvauja 6 ypatos. Kaina 30 centų.
Imant visas knygeles sykiu — pasiimsime už \$1.50. Kreipkitės šiuo adresu:

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St., Worcester, Mass.

SKRAIDANT PLANETOMIS

Ligi šiol žemės žmonija dar neišgalvojo būdų nukeliauti į kitus dangaus kunus. Ir tur but niekad jų neišgalvos, nes atsiskirti nuo žemės, perskristi begalinius plotus jokių galimybių nėra.

Bet yra kitas budas po begalines erdves paskraidyti, kitus dangaus kunus aplankyti. Tas budas tai žmogaus vaizduotė tikrovės mokslo žiniomis apsiginklavusi. Mokslas apie visatą turi tiek daug žinių, kad jomis apsišarvavus, lengva yra aplankyti ne tik artimąjį mėnulį, bet ir visą erdvių begalybę.

Sitokių budu šiandien mes ir padarysim mažą ekskursiją. Skrendame į mėnulį, kuris kaip žinome, yra mūsų žemės palydovas. Kur tik skrieja žemė, ten ir mėnulis neatsilieka ir dar vis aplink žemę bėga. Mėnulyje randama tuščią dykumą. Ne tik, kad augalų tenai nėra, bet nėra net oro ir vandens. O dėl to ten amžinai šalta, niekad nelyja, niekad nesninga, niekad jokio vėjelio nėra. Tai miręs dangaus kunas. Sustoję jo paviršiuje matome grynas dykumas, plikus kalnus, daubas ir niekur jokios gyvybės ženklų. Šiurpu žmogui mėnulyje, baisu, nes viskas taip klaidingai, kaip svetima. Tik pažvelgęs nuo mėnulio į dangų, žmogus lengvai gali atsidusti. Dangus toks pat kaip ir žemėje — tie patys Grigo ratai, tie patys Šienpioviai, tas pats Sietynas, pagaliau ta pati ir saulė. Bet sulaukus nakties, mėnulio danguje pasirodo tikras stebuklas — milžiniškas mėnulis. O tas mėnulis mėnulis yra ne kas kita, kaip iš mėnulio matoma mūsų žemė. Iš mėnulio žiurint mūsų žemę turi atmainas — pilnatį, jauną, delčią. Skirtumas tik tas, kad mėnulis mėnulis — mūsų žemė yra trylika kartų didesnis už iš žemės matomą mėnulį. Išivaizduokite: jei žemės mėnulis, kurį mes matome, turės 30 centimetrų skersmenį tai mėnulyje atsistojusiam žmogui mūsų žemės pilnaties bus 13 kartų didesnis, t. y. su viršum 5 metrų skersmens. Šitoks milžiniškas skritulys mėnulio dangovaizdį ir skiria nuo žemės dangovaizdžio.

Dabar nuo mėnulio skrendam į erdvę toliau. Skrendam ir neišleiddžiam iš akių savo mėnulio ir žemės. Čia mes matome du rutulius. Didysis rutulys, tai mūsų žemė, mažasis rutulys — žemės palydovas — mėnulis. Iš kokių 10 milijonų kilometrų žiurint, mėnulis atrodo dys nuo žemės visai netolį, tik, palyginti su žeme, labai mažas. Iš čia žiurdami, mes aiškiai suprasime ir saulės užtemimus. Matome, kad nuo mėnulio krinta šešėlis. Jei busime tame šešėlyje, tai saulės nematysime — mėnulis bus uždengęs nuo mūsų akių saulę — bus saulės užtemimas. Kur slinks

mėnulio šešėlis, ten slinks ir saulės užtemimas. Kaip žinome, panašių planetų, kaip žemė, saulė turi visą šeimą. Jei mes nuskrisime į planetą Marsą, kuri tolyn nuo saulės po žemės yra pirmoji, tai iš ten jau žemės plika akim nematysim. Jei Marsė rastume mokytų astronomų, tai paprašytume juos parodyti mums mūsų žemę. Jie nusivestų mus prie geriausių žiuronų ir parodytų tik mažutį vos šviečiantį tašelį ir pasakytų, kad tai yra jūsų žemė. Jeigu mes nuskrisime į tolimesnes žemės kaimynkas planetas, tai tų planetų ir geriausieji astronomai (žinoma, jei jie ten būtų geriausiaisiais savo įtaisais mūsų žemės neparodytų. Jie apie mūsų žemę pasakytų tą pat, ką mes sakome apie planetas Uraną, Plutoną, kurių nematome, bet žinome, kad jos yra. Mes džiaugiamės mūsų žemelės gaivintoja saule. Mums rodos, kad ta maloni, švelni saulutės šiluma eina visai iš arti, kad saulutė tyčia rupinasi savo dukterim žeme. Bet jeigu mes galėtume atsistoti saulėje, tai tuoju mums kitaip atrodytų. Iš 150 milijonų kilometrų atstumo, savo žemelės niekaip nesugaudytume, apie jos buvimą nenumanyti ne numanytume. Pamanytume tada, kad saulė, tur but, ir žinoti nežino, kad kažkur tuštumų begalybėse yra tokia žemelė, kuri gauda jos spindulius, kurioje gyvena 2 bilijonai protingų sutvėrimų — žmonių, kurie savo protu taip lengvai mato, matuoja, čiupinėja ne tik tą pačią saulę, bet ir visą begalinę Visetą. Budami saulėje juokais leiptume, atsiminę kaip gyveną žemėje žmonės, vaizduojasi pasaulio viešpačiais!

Iš saulės galime skristi dar toliau — vietas yra. Milijardų milijardai, nepabaiigiami milijardai ir visa begalybė kolomos! Geroką galą nuo saulės paskirde, prieš akis spindėtų milžiniškas baltas skritulys, o per jo paviršius slinktų du juodi skritulėliai — vienas didesnis, kitas mažesnis. Tas didesnis skritulėlis — tai mūsų žemė, o mažesnis, tai mūsų mėnulis. Jiems prasli-

! ŠVIESKIMES !
REIKALINGI TUOJAU
AMERIKOS LIETUVIŲ pavienių numerių **PARDAVINĖTOJAI**
Jei pats negali, gauk mums kokią krautuvę, kuri galėtų tai padaryti. Mes priesiurime laikraščiui numerių sulig reikalavimo.
Amerikos Lietuvis pavienių numerių parduvinėtojai gauna 50 nuostimti.
Amerikos Lietuvis prenumerata šv. Valtstijoje — \$1.50; Lietuvoje — \$2. Kas užrašys ir prisius mums vieną naują skaitytoją, tas gaus dolerio vertės knygų DOVANAI pasirenkant iš mūsų katalogo. Kreipkitės —
Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

mes pamatytume slenkant kitus juodus skritulius, kitas planetas, saulės palydoves — Marsą, Jupiterį, Neptuną, Uraną, Plutoną ir kitas.

Toliau beskrendant saulės skritulys vis mažėtų ir mažėtų, pagaliau saulė taptų tokiu pat mažu mirgančiu taškeliu, kaip bet kuri matoma danguje žvaigždė. Ir nieko nuostabaus — saulė yra lygiai tokia pat žvaigždė, kokiomis yra nusėtas mūsų matomasai dangus. Beskraidydami po erdvių begalybę, mes užeitume milijonus kitų žvaigždžių saulų, kurių daugelis daug didesnės už mūsų saulę — žvaigždė. Bet čia jau galime ir sustoti. Turim apsigalvoti; ar užteks jėgos mūsų minčiai taip po Viseto erdves skraidyti. Atsiminkim: šviesa skrenda 300 tukstančių kilometrų greitumu per sekundę ir taip greitai skridama nuo artimiausios žvaigždės į mūsų žemę šviesa atskrenda tik per aštuonis metus. O yra ir tokių žvaigždžių, kurių šviesa į mūsų žemę gali atskristi tik per milijonus metų. Tai ką? Ar mūsų mintis gali buti tokia greita, kad apskristų visas, nesuskaitomas žvaigždes?

Ne! Musų mintis neįstengia apimti viso Viseto. Ji skrenda, skrenda, staiga palįsta ir nutruksta. Iškelta į begalybę žmogų vėl pasodina į mūsų vargo motiną žemę. — L. U.

V. Vaiciūnas
Valgomųjų Daiktų Krautuvė
38 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA
SIUNČIA PINIGUS
— ir —
PARDUODA LAIVAKORTES
į Visas Pasaulio Dalis
Prirengia Sugrįžimui Leidimus (Re-Entry Permits). Suiško Laivų Vardus, Kuriais Atkelia-vot Amerikon. Prirengia Pasportus, Vizas, Keliaujant į Bile Kuria Šali. Išaiškina Apstį Per-siuntimui Daiktų Lietuvon.
Žodžiu sakant, kiekvienas keliauninkas, keliaujantis per Amerikos Lietuvis agenturą, buna aprupintas nuo namų iki namų. Taipgi mes parupinam visokius palikimų bei paveldėjimo dokumentus su notaro antspauda ir Lietuvos Konsulato patikrinimu. Turėdami bile ką iš čia sužymėtų reikalų, kreipkitės į Amerikos Lietuvis agenturą, ji jums sąžiniškai visame kame patarnaus.
AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA
14 Vernon Street — Worcester, Mass.

NAUJA MUZIKA
Iš Operetės "Lietuvaitės" tūnkama
Chorams, Solistams ir Šiaip Muzikos Mėgėjams
Parašė J. STEFONAITIS, muzika pritaikė J. ŽILEVIČIUS
Čia sužymėta Visos Operetės "Lietuvaitės" Dainos:
1) — Užtraukim, Jaunime —
2) — Ramiai Miegok —
3) — Vaikščioja —
4) — Vėl Susirinkom —
5) — Sveikas Drutas —
6) — Kur Mano Panytėlė —
7) — Šokim, Šokim —
8) — Sveiki, Druti —
Chorai užsisakydami nemažiau 50 egz. kiekvienos dainos atskirai, parduosim po 5c egzempliorą. Muzikos formatas didelis, 9 1/4 x 12 1/4 colių. Jei choras iš čia sužymėtų gaidų pasirinkęs keletą ir prisius mums po 25c už kiekvieną egzempliorą, o paskui užsisakytų 50 kopijų, pinigai bus atskaityti prie velesniojo užsakymo. Kreipkitės:
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St. Worcester, Mass.

ALBUMAS No. 3
Ką tik išėjo iš spaudos Albumas numerio 3-čio, kuriame telpa 27 gražiausios ir naujausios Polkos, Valcai, Marsai ir Dainos. L. Buinio išleistas naujas Albumas.
TURINIS:
Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto 500 metų Sukaktuvių Marsas. Vidurnaktinis Valcas. Eugenija Polka. Pabaudos Polka. Virginija Polka. Palergoniya Mazurka. Rusiškas Kazokas. Kohanoška (iš rusiško). Pelėda Polka. Domicelė Polka. Marinkonių Polka. Rožytė Mazurka. Kristijanuška (iš rusiško). Onytė Polka. Našlaičių Valcas. Agnieška Polka. Agunėlės Šokis. Sirenos Valcas. Vakarų Polka. Vabalninkų Polka. Išpanų Šokis. Žemaitiška Polka. Lenciungėlis Šokis. Kazokėlis Šokis. Aldona Mazurka. Birutės Polka.
Šios knygos turim tik ant pirmos smuikos. Kaina su prisuntimu 75c. knyga. Vėliau turėsim knygų ir ant kitu muzikos instrumentų. Orderuodami sūskite sykiu ir pinigus, jėdami ir laišku čekį ar Money Orderį. Laiškus adresuokite:
Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. — Worcester, Mass.

Vietos žinios

Degtinė Bus Pardavama iki 12-tos Valandos

Antradienį, ugsibaigus prohibicijai, Worcesterį priimtas naujas pakeitimas su džiaugsmu, ramiai bei triukšmu. Už leidimus pardavinėti degtinę ir svaiginančius gėrymus suplaukė \$31,400 ir labai trumpą laiką. Jau duota leidimai 16 valgykloms, 4 viešbučiams, 5 klubams ir 7 krautuviams. Tas paleka 43 leidimus, kurie buvo užtvirtinti, bet dar neužmokėti. Daug aplikantų turi sunkenybę sukelti pinigų už reikalingas mokesčius ir užstatus. Leidimų komisija skubina leidimų išdavimo darbą kiek tik gali. Worcesterį visos degtinės pardavimo įstaigos bus uždarytos vidurnaktį. Policijantai prižiūrės, kad šis įstatymas būtų laikomas. Šios įstaigos bus atidarytos 9-tą valandą ryto.

Jau žmonės nelanko slapto pardavimo "speakeasies" vietas ir joms bus greita mirtis. Policija lankydama gerai žinomas vietas paprastuose namuose rado, kad nėra kostiumierių. Bus bankrutas ir laikinai lietuviškos moterėlės ir našlės, kurios pasidarydavo sau gerą pelną.

Svarbus Pranešimas SLA. 57-tos Kuopos Nariams

Ateinantį sekmadienį, įvyksta SLA. 57-tos kuopos svarbus priešmetinis susirinkimas. Visi nariai gavo atvirutę pranešant apie šį susirinkimą. Kiekvieno nario pareiga yra imti dalyvumą šiame susirinkime, nes bus renkama pildamoji taryba ir 57-tos kuopos valdyba 1934 metais, gi bus rengiamasi prie seimo, kurs įvyks 1934 metųose Detroit, Mich. Turim išsirinkti darbuščius ir teisingus žmones, tik tuomet mūsų kuopa augs ir bujos.

Pastaba: Nariai, kurie bėgy metų buvo ar yra suspenduoti arba centrui skolingi už tris mėnesius laiko, negalės užimt vietą SLA. 57-tos kuopos valdyboje, kaip konstitucija nurodo.

Ateidami į susirinkimą, atsivėskite savo draugus ar drauges prirašyt. Bet kas svarbiausia, nepamirškite užsimokėti savo mėnesinių duoklių, kad neliktumet suspenduotais. Nelaimė ištikus galit po laiko paskui graudytis. Dar kartą prisimenu, kad visi ir visos turi butinai atsilankyti į susirinkimą gruodžio 10-tą dieną, 1933 metų, antrą valandą po pietų, Klubo žemutinėje svetainėje, 12 Vernon gatvės. Jonas Degesiusnas

Veik 5,000 Žmonės Dirba Miesto Darbus

Worcesterio Gatvių Taisymo departamentas priims 700 daugiau darbininkų, tokiu būdu bus 2,300 vyrų darbininkų tame departamente. Daug iš šių vyrų bus paskirti prie platinimo Pleasant gatvės. Irankiai ir reikmenys miesto darbų atlikimui kainuos apie \$200,000. Majoras Mahoney ypač reikalauja, kad būtų visi reikalingi daiktai nupirkti čia pat Worcesterį. Miestas pirks keleta naujų trokų.

Majoras Mahoney reikalauja, kad departamento viršininkai pasirūpintų, kad kiekvienas iš jų arti 5,000 darbininkų, kurie dirba C.W.A. darbus gautų užmokestį prieš Kalėdas. Buvo pasitarimai su vietiniais komercijos bankais šiam reikalui ir susitarta laikyti bankų duris atdaras ilgiau negu paprastai, kad kiekvienas darbininkas galėtų iškeisti savo čekį.

Staigi Mirtis

Ona Rupliūtė Klingienė, Antano Klingos žmona, eidama sekmadienį namon iš Šv. Kazimiero bažnyčios staiga apsirgo ir nuvežta į Miesto Ligoninę tuojau mirė. Ji palieka du sūnų, Pavilą ir Konstantą Klingus; jos motiną Rozaliją Rupliene Lietuvoje; vieną dukterę Stasę Danskienę Brooklyne; brolių Bronių Ruplių Bostone; tris seseris, Konstanciją Povilaitienę, Bostone; Pauliną Rupliūtę ir Emiliją Rice, abidvi Brooklyne. Laidotuvės įvyko trečiadienio ryte, iš namų nr. 31 Sigel gatvės, į Šv. Kazimiero bažnyčią.

kur įvyko gedulingos pamaldos. Karštą nešė J. Sinkevičius, Vincas Kiela, Jurgis Rosky, Vincas Kukauskas, Mykolas Klinga ir Kazimieras Daubara. Palaidota Notre Dame kapinėse.

Marijona Marčiulionienė Bus Palaidota Pirmadienį

Marijona Gaidžiūtė Marčiulionienė mirė ketvirtadienio vakare, po ilgos ligos Miesto Ligonijoje. Ji palieka savo vyrą Mykolą Marčiulionį; tris sūnus, Kazimierą, Juozą ir Joną; tris dukteris, Oną, Ištėkėjusią, Stelą ir Eleną; brolių Simoną Gaidį ir seserį Marcelę Karsokienę Lietuvoje; ir tris anukus. Velionė pašarvota pas Antaniną Marčiulionienę, 44 Ellsworth g-vės. Lai dotuvės įvyks pirmadienio ryte, 8:15 valandą su bažnytinėmis apeigomis Šv. Kazimiero bažnyčioje. Bus palaidota šv. Jono kapinėse.

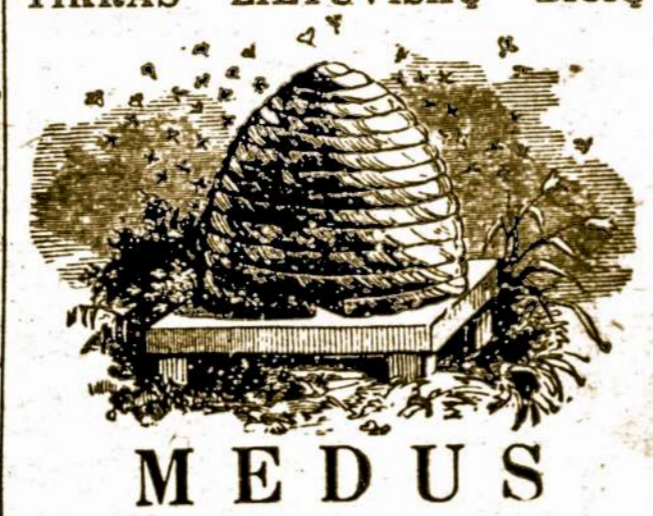
Krautuvių Valandos iki Kalėdų

Vaizbos Buto sekretorius H. L. Gustafson, pranešė kokiomis valandomis krautuvių bus atidarytos mieste, iki Kalėdų. Krautuvių bus atidarytos iki 9-tos valandos vakaro šeštadienį, gruodžio 9-tą dieną, šeštadienį, gruodžio 16-tą dieną, ketvirtadienį, gruodžio 21-tą, penktadienį, gruodžio 22-tą, ir šeštadienį, gruodžio 23-tą. Kitais vakarais krautuvių bus uždarytos 6-tą valandą. Rytais krautuvių atsidarys 9:30 valandą. Pagal NRA kodą, krautuvių gali pailginti savo valandas nuo 40 iki 48 valandų, nuo 44 iki 52 valandų arba 48 iki 56 valandų per tris savaites laike paskutinio pusmečio mėnesio.

Jaunimo Organizacija Išrinko Valdybą

Lietuvos Vyčių kuopa, prie Šv. Kazimiero parapijos laikė susirinkimą sekmadienį, mokyklos svetainėje. Aptarus kuopos reikalus, įvyko valdybos rinkimai ateinančioms metų. Valdybą išrinko sekmadienį: Vincas Kerėšis, pirmininkas; Domielė Ragainaitė, vice-pirmininkė; Juozas Bačys, išdėlininkas; Marijona Landžiūtė, raštininkė; Feliksas Puzara, finansų sekretorius; Antanas Tamulevičius ir Jonas Bačinskis, išdo globėjai.

TIKRAS LIETUVIŠKŲ BICIŲ

Šita pavasarį dar tikai išimtas iš bičių. Aš galiu gvarantuoti kiekvieną šio medaus lašelį, kad aš pats išėmiau iš avilių. Mano bičių medus kas metai gauna pirmutinį laimėjimą. Mokestis pristatymu: Už stiklinę medaus kvortą 80c. Už galioną \$3.00 ir Koriukus Dovanai Galit ypatingai kreiptis arba užsakymu del persiuntimo paduot sekančiu adresu AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS 14 Vernon St. Worcester, Mass.

DIDYSIS LIETUVIŠKAS SAPNININKAS

JAU GATAVAS. Visi knygnai, knygų krautuvių bei pavieniai siųskite užsakymus tuojau. Didysis Lietuviškas Sapnininkas yra papuoštas šimtais paveikslų. Savyje talpina 150 didelio formato puslapių, kuriuose aiškiai išguldo ir atspėja kiekvieną nors ir nepaprastai sapną. Prie Sapnininko eina dar ir kiti Laimės Spėjimo Aprašymai. Sapnininko kaina 75c. Užsisakant daugiau egzempliorių nuodame nuosimti. Pinigų siųskite Money Order arba doleriais. Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St.—Worcester

Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St.—Worcester

Adomas Taparauškas, maršalka. Atstovai į Lietuvį Jaunimo Tarybą bus pirmininkas, raštininkas ir finansų raštininkas. Lietuvos Vyčių kuopa veikia energingai ir turi daug narių. Prisirengę padaryt didelį progresą ateinančiais metais.

Vyčių 116-tos kuopos Nauja Valdyba

Pirmadienio vakare, gruodžio 5-tą dieną, Aušros Vartų parapijos svetainėje Lietuvos Vyčių 116-ta kuopa laikė savo priešmetinį susirinkimą. Svarbiausias šio susirinkimo darbas buvo naujos valdybos paskirimas ateinančioms metams. Išrinkta sekmadienį: Juozas Leikus, pirmininkas; Ona Valentukevičiūtė, vice-pirmininkė; Louisa Totilaitė, raštininkė; Julė Kašėtaitė, finansų raštininkė; Albertas Manasas, išdėlininkas; Juozas Gudukas, maršalka; Kun. Vincentas Puidokas vienbalsiai paskirtas dvasios vadu. Šioji L. V. 116-ta kuopa yra viena iš skaitlingiausių ir gyviausių Naujojo Anglijos.

Vietos Lietuviams Verslovininkams

Visi vietos ir apylinkės verslovininkai yra kviečiami ateiti į "Amerikos Lietuvis" raštinę ir nors sykį ant metų pasigarsinti lietuviškam laikrašty. Visu prašytum iš kalno pasirūpinti apie savo garsinimą, kad tinkamai jį prirengus spaudon. Abelnai biznio peržvalgą nemokamai patalpinsim "Vietos žinių" skyriuje. Am. Lietuvis Adm.

Suirutė Lietuvių Šeimynoje

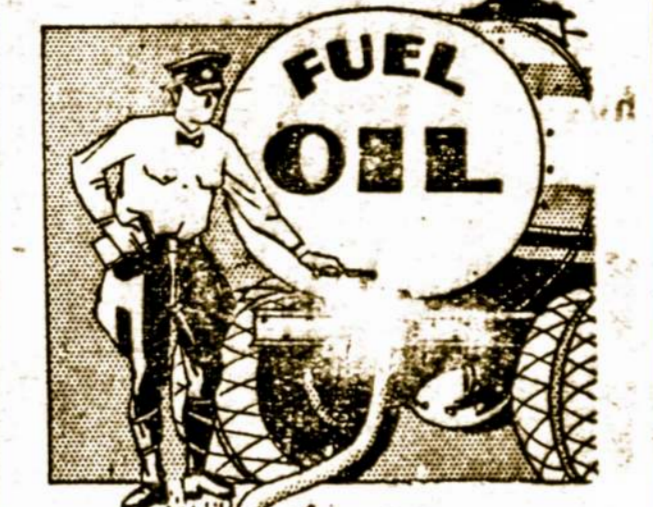
Jonas Meškinnis, padavė bylą teismui, apskusdamas savo žmoną už žiaurumą, ir kad jis nėra tėvu jauniausiojo septynių mėnesių kūdikio. Karolina Meškinnienė užginčijo tokį apkaltinimą ir sako, kad jos vyras išsižadėjo savo kūdikio, kada berniukas sulaukė penktą amžiaus mėnesį, ir jis klausas savo meilužės Miliauskienes nurodymų. Adv. Ben Mendelsohnas, kurs giną Meškinnienės reikalus, pašaukė vyrą prieš teismą ir išreikalavo \$7.1 savaitę del savo šeimynos išlaikymo, iki įvyks išklausymas del perskyros. Adv. Ben Mendelsohnas įteikė teismui prašymą nuo žmonos del atskiro užlaikymo ir abiejų vaikų globos.

LIETUVIAI SKAITYKITE IR PLATINKITE AMERIKOS LIETUVI

PINIGAI Kada Jums Reikia!

Kreipkitės Prie Musų Reikalui Esant, Mes Užmokėsime Jusų Skolas
"Visiems žmonėms Dažnai Prireikia Pinigų Palaikymui Gero Kredito".
Leiskite Mums Užmokėti Jusų Skaikas DABAR
Atmokėkite pagal "NAUJOS METODOS BIUDŽETO PLANĄ" arba Lengvomis Mėnesinėmis Mokestimis, pritaikyta pagal JUSŲ Įeigas
544 NEW METHOD TELEFONAS
MAIN GATVĖS Leidimas 210 LOANS 5-3181

Hi-Test Range & FUEL OIL

Millbury St. Coal & Ice COMPANY

Tel. Dial 2-7387 — Dial 3-3631
Visoklos Rušies Angliai NAUJOS ANGLIJOS KOKSAI IR MELYNIEJI ANGLIAI, MUSŲ SPECIALIŠKUMAS
Aukštos Rušies Aliėjus Pečiams ir Kurui
JONAS KIELA
441 Millbury St., Worcester, Mass.

PETER BROS.

Apvalainios ANGLYS MALKOS
Anglyš K OKSAI LENTOS
Medinės
Anglyš ALIEJUS KURUI — PEČIAMS PEČIUKAMS
Geresnis šildymas Už Pigeanę Kainą
161 WASHINGTON ST.
Tel. 3-7247

Parsiduoda Pianas

Pigus — Geras — Tinkamas Vokams mokytis — Kartų ir gausit piano lekcijas. Kreipkitės — J. VINICKAS
4 Penn Avenue — Worcester, Mass.

Jurgis A. Arenta

(Lietuvis Automobilistas)
5 Carpenter St. — Worcester

Užlaiko automobilius del Vestuvių Krikštynų ir Laidotuvių. Nuveža ir parveža į farmų Gužynes, Pikenius ir į kitus miestus. Patarnauja dienų ir naktų už prieinamiausią kainą.
Tel. Dial 4-3923

MESSIER'S DINER

Pabandykit Pas Mus Sykį Pavalgyt ir Pasisvečiuot Naujai Įrengtuose Budelėse.
49 Millbury Gatvės

E K S T R A

Katįk atvežė Naujų Columbia ir Victor Kompanijų rekordų, taipgi lietuviškų bičių medaus, kurio kiekvieną lašelį tyrumo užtikrina Lietuvos bitininkas Liudvikas Kondius. Kreipkitės Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester.

KALĖDU DOVANOMS PIRKITE RAKANDUS

Pas mus yra pilnas ir didelis pasirinkimas naudingų dovanų namams už labai prieinamas kainas.

Taipgi Daug Specialių Nupiginimų, KORTOMS STALELIO SETAS
Paprasa Kaina \$12. Specialė Kaina \$7.50
"Governor Winthrop" RAŠOMAS STALELIS
Paprasai \$39.00 Specialė Kaina \$24.50

"Lane" Kedrinės Dėžės
"Norge" Šaldytuvai
"Whittall" Patiesalai
"Atlantic" Pečiai

S. Glazer Furniture Co.
Tel. Dial 4-7536 — 85 Green Street Worcester, Mass.

Ben. Mendelsohn ADVOKATAS

390 Main St. Room 931-932 Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-4233

DR. TESSMER DENTISTAS

kambarys 206 — 306 Main St. Telefonas 3-7365
Viršų Iver Johnson's Sportininkų Daiktų Krautuvių

F. A. Vaišnora, M. D. (VEIKSNER) LIETUVIS GYDYTOJAS

OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos ir nuo 6—8 vakare (Sekmadieniais sulig susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcester

Galandam Plautuvus, Peilius ir Zirkles

ECONOMY REPAIR SHOP KALVIAI
Musų Speciališkumas Tai Raktai, Įvairiom Spynom ir Automobiliam SULEIDŽIAM GELEŽIS
Kam. Lamartine ir Harding g-vių
Tel. 3-9294, Worcester

A L U S Vokiški Alus ir Vynai

Cullen & Co.
Tel. Dial 4-7578
Gatavai Surišta Išsinešt — 22 MADISON —

Sanitariška Barbernė

Šioje barbernėje rasi geriausią patarnavimą ir už prieinamiausią kainą. Taipgi mes užlaikom valsty nuo plaukų slinkimo. Kreipkitės
JURGIS BABONAS
174 Millbury St. — Worcester

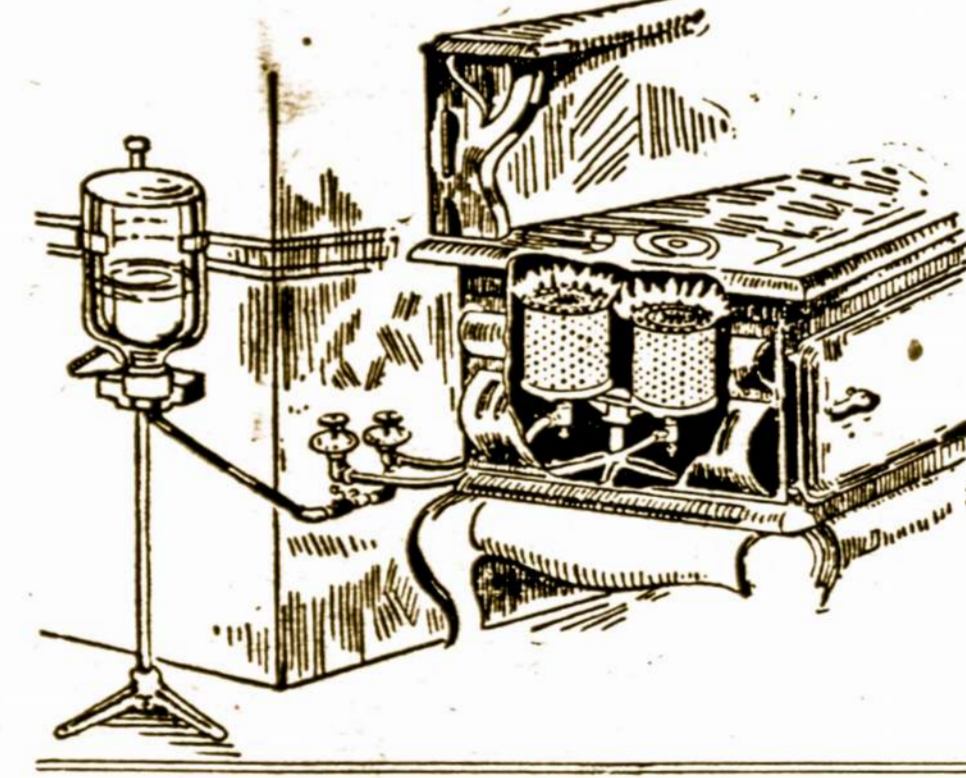
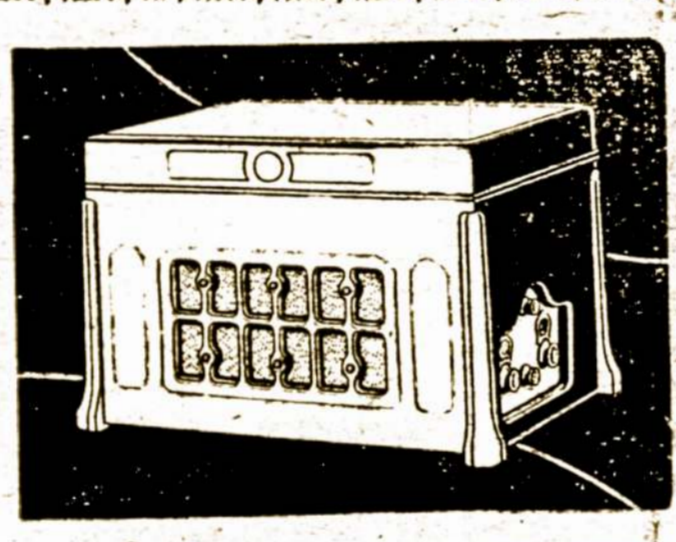
MOTIEJUS A. CIVINSKAS Vienintelis Lietuvių Graborus Worcester

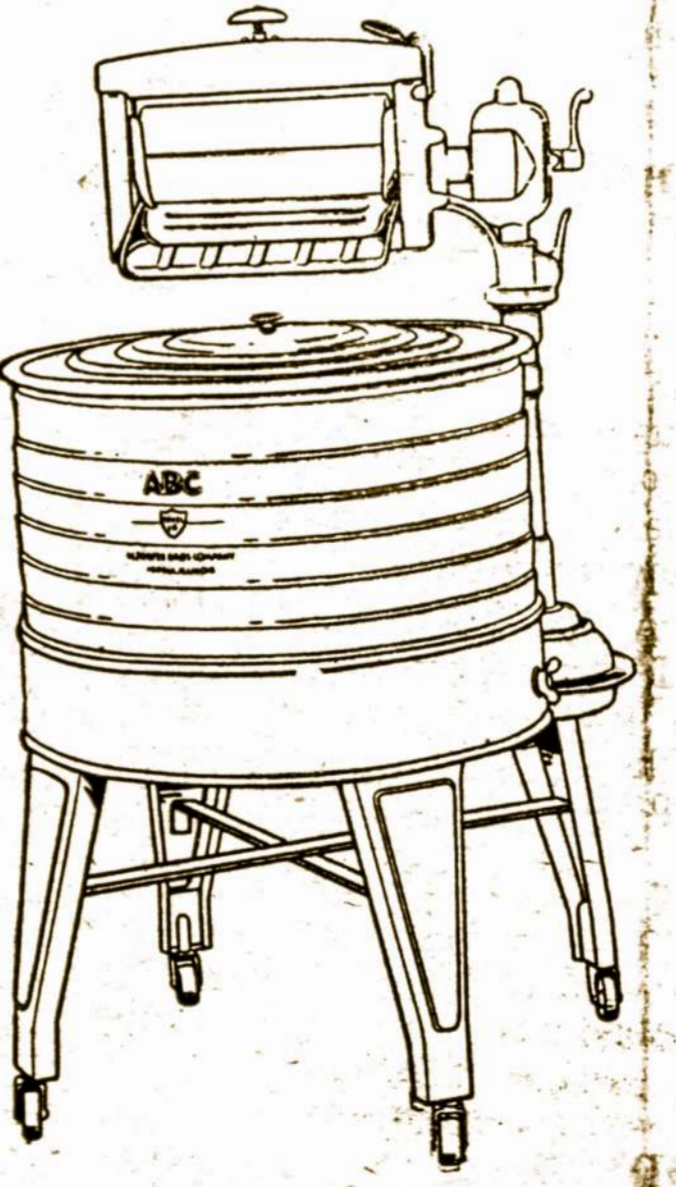
Patarnauju laidotuvių ir išrėnčavju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio, susisiekiemo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės— Tel. 5-5899
340 HARDING STREET

ATEIKITE PAS MUS IESKOT PIRKT KALĖDINIŲ DOVANŲ

RADIO: VICTOR PHILCO MAJESTIC ZENITH ATWATER-KENT Nuo \$20. ir virš

ALIEJAUS ŠILDYTUVAI Silent Glow - Atlas and Florence

ELEKTRINIAI "VACUUM" VALYTOJAI

Geriausiu Išdirbysčių
MAŠINOS SKALBIMUI
A. B. C. Skalbimo Mašina
Apex Skalbimo Mašina
Kainos nuo \$49.00 ir virš
Pilnas Pasirinkimas žaislų Kalėdoms

Lovų Įrengimai - Kambarių Setai - Grindų Patiesalai - Lempos BALDAI — KARPETOS — NAMAMS ĮVAIRIOS REIKMENYS IR ELEKTRINIAI ŠALDYTUVAI

Millbury Furniture Company
178-186 Millbury St. — Telefonas Dial 2-5936 — Worcester, Mass.